

Bryssel 22.9.2021
COM(2021) 596 final

**KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA TYÖLLISYYSKOMITEALLE**

**Neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 14 artiklan nojalla annettu kertomus covid-19:n
leviämisen seurauksena perustetusta, hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien
lieventämisen tilapäisestä eurooppalaisesta tukivälineestä (SURE)**

SURE: Katsaus ensimmäisen vuoden jälkeen

TIIVISTELMÄ

Pandemian sosioekonomisia vaikutuksia lievennetään uudella välineellä, joka otettiin nopeasti käyttöön.

Tämä kertomus on toinen puolivuositain laadittava kertomus, jossa käsitellään eurooppalaista hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäistä tukivälinettä (SURE). Kertomuksessa esitellään välineen tähänastiset toimet ja käyttö ja tarkastellaan sen sosioekonomisia vaikutuksia. SURE on 100 miljardin euron kriisiväline, jonka Euroopan unioni (EU) on perustanut auttaakseen jäsenvaltioita työpaikkojen säilyttämisessä ja työntekijöiden toimeentulon turvaamisessa covid-19-pandemian yhteydessä. SURE-väline on vahva osoitus EU:n kautta toteutuvasta jäsenvaltioiden keskinäisestä solidaarisuudesta: kaikki jäsenvaltiot suostuivat antamaan EU:lle kahdenvälisiä takauksia, jotta unioni voi ottaa lainaa markkinoilta erittäin edullisin ehdoin SURE-lainojen rahoittamiseen.

Välineen täytäntöönpano oli nopeaa ja sujuvaa. EU:n ensimmäisiin pandemian vastaisiin toimiin kuului komission 2. huhtikuuta 2020 tekemä ehdotus SURE-asetuksesta, jonka neuvosto hyväksyi 19. toukokuuta 2020. Kun kaikki jäsenvaltiot olivat allekirjoittaneet takaussopimukset, 100 miljardin euron määrärahat tulivat käyttöön 22. syyskuuta 2020. Komissio vauhditti välineen toteuttamista tekemällä tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa. Suurin osa myönnetyn taloudellisen avun tilityksestä saatiin suoritettua lokakuun 2020 ja toukokuun 2021 välillä eli vain seitsemän kuukauden kuluessa. SURE-väline sai kesäkuussa 2021 Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallinnon palkinnon palkintoluokassa *kansalaisille suunnatut palvelut*.

Rahoittaakseen SURE-välineestä jäsenvaltioille myönnettävää taloudellista apua EU on ensimmäistä kertaa laskenut liikkeeseen sosiaalivaikutteisia joukkolainoja. Tämä kertomus täyttää SURE-asetuksen vaatimusten lisäksi EU:n SURE-välineen sosiaalivaikutteisten joukkolainojen kehyksen raportointivaatimukset, jotka koskevat erityisesti välineen avulla kerättyjen varojen kohdentamista, menolajeja ja välineen vaikutusta. Siinä vahvistetaan myös, että SURE-välineen varoja käytettiin YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Käyttöaste on merkittävä, ja se on kasvanut edelleen ensimmäisen puolivuotiskertomuksen jälkeen

SURE-välineen taloudellisen avun kysyntä on ollut jäsenvaltioiden keskuudessa vahvaa myös vuoden 2021 alkupuoliskolla. Sen jälkeen kun väline otettiin käyttöön, neuvosto on komission ehdotusten perusteella kohdentanut 19 jäsenvaltiolle 100 miljardin euron kokonaismäärärahoista yli 94 prosenttia. Virolle alettiin myöntää SURE-välineestä taloudellista apua maaliskuussa 2021, ensimmäisen välineestä puolivuositain laadittavan kertomuksen jälkeen. Kuusi jäsenvaltiota, Belgia, Kypros, Kreikka, Liettua, Latvia ja Malta, jotka jo saivat SURE-välineen tukea, esittivät maaliskuun 2021 puolivälissä uuden lisärahoitusta koskevan pyynnön pandemian kiihdyttyä uudelleen. Komissio käsitteli nämä yhteensä 3,7 miljardin euron täydentävää rahoitusta koskevat pyynnöt nopeasti maaliskuun lopussa, ja neuvosto hyväksyi ne huhtikuun puolivälissä.

Komissio on jo kohdentanut jäsenvaltioille 95 prosenttia neuvoston SURE-välineestä myöntämän taloudellisen avun kokonaismäärästä back-to-back-lainoina laskemalla liikkeelle EU:n joukkolainoja. Komissio laski unionin puolesta liikkeelle 36 miljardia euroa SURE-välineen sosiaalivaikutteisia joukkolainoja ensimmäisen puolivuotiskertomuksen jälkeen, vuoden 2021 maaliskuun ja toukokuun välillä. Sijoittajien kiinnostus pysyi vahvana vuoden 2020 ja vuoden 2021 alkupuolen haastavista markkinaolosuhteista huolimatta. Hinnoitteluehdot pysyivät tämän ansiosta suotuisina. Komissio toteutti 9. maaliskuuta 2021 menestyksekkäästi 9 miljardin euron suuruisen SURE-joukkolainojen viidennen liikkeeseenlaskun. SURE-joukkolainojen kuudes liikkeeseenlasku toteutettiin 23. maaliskuuta 2021. Siihen sisältyi kaksi erää, joiden arvo oli yhteensä 13 miljardia euroa. SURE-joukkolainojen seitsemäs liikkeeseenlasku, jonka arvo oli yli 14,1 miljardia, toteutettiin onnistuneesti 18. toukokuuta 2021. Näiden kolmen liikkeeseenlaskun ansiosta kerätty määrä maksettiin jäsenvaltioille viiden arkipäivän kuluessa. Jäsenvaltioille suoritettavien tilitysten keskimääräinen maturiteetti on 14,5 vuotta, mikä on lähellä neuvoston täytäntöönpanopäätöksissä säädettyä 15 vuoden enimmäismaturiteettia.

SURE-välineen käyttö apua saavissa jäsenvaltioissa

Vuonna 2020 SURE-välineestä on saanut tukea arviolta 31 miljoonaa henkeä ja 2½ miljoonaa yritystä. Tämä on yli neljännes apua saaneiden jäsenvaltioiden kokonaistyöllisyydestä. Vuonna 2020 SURE-välineen tukea sai noin 22½ miljoonaa työntekijää ja 8½ miljoonaa itsenäistä ammatinharjoittajaa, jotka kuuluivat työajan lyhentämisyjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden piiriin.

SURE-tukikelpoisiin toimenpiteisiin käytetyt julkiset kokonaismenot ovat kasvaneet merkittävästi ensimmäisen kertomuksen jälkeen. Apua saavien jäsenvaltioiden päivitetyn raportoinnin mukaan niiden oletetaan nousevan 114 miljardiin euroon, mikä ylittää SURE-välineestä tosiasiallisesti tuetun 94 miljardin euron määrän. Tämä osoittaa SURE-tukikelpoisten toimenpiteiden merkityksen jäsenvaltioiden kannalta.

Suunniteltujen menojen osuus SURE-välineestä tuettavien toimenpiteiden kokonaismenoista on jäsenvaltioiden raportoinnin mukaan vain 10 prosenttia. Vertailun vuoksi voidaan mainita, että osuudeksi ilmoitettiin 20 prosenttia maaliskuussa 2020 annettussa ensimmäisessä puolivuotiskertomuksessa ja 54 prosenttia elokuussa 2020, jolloin 17 jäsenvaltiota haki ensimmäisen kerran SURE-tukea.

Niistä 19 jäsenvaltiosta, joille on myönnetty SURE-tukea, 16 on käyttänyt tukea työajan lyhentämisyjärjestelyjen rahoittamiseen. Vuoden 2021 alkupuoliskolla monet SURE-välineestä tuetut jäsenvaltiot jatkoivat työajan lyhentämisyjärjestelyitään vastatakseen pandemian uusiin aaltoihin. SURE-välineen täydentävää rahoitusta vuoden 2021 alussa pyytäneet kuusi jäsenvaltiota ovat joko muuttaneet välineen tukea saavia järjestelyjä tai ottaneet käyttöön uusia toimenpiteitä. Elokuussa 2021 suurin osa jäsenvaltioista, jotka käyttivät SURE-välinettä työajan lyhentämisyjärjestelyjen rahoittamiseen, ei ollut vielä lopettanut tuen myöntämistä. Jotkin jäsenvaltiot ovat kuitenkin jo lopettaneet työajan lyhentämisyjärjestelyjen käytön.

Jäsenvaltiot kohdensivat yli puolet SURE-välineen taloudellisen avun kokonaismäärästä työajan lyhentämistä järjestelyjen tukemiseen. Yli 40 prosenttia tuesta käytettiin samankaltaisten toimenpiteiden tukemiseen, mukaan lukien lähes kolmannes itsenäisille ammatinharjoittajille suunnattuihin toimenpiteisiin, ja ainoastaan 5 prosenttia kohdennettiin terveyteen liittyviin toimenpiteisiin, koska ne ovat SURE-asetuksen mukaisesti ”toissijaisia”.

Jäsenvaltioiden ilmoittamien tietojen perusteella SURE-välineestä myönnetyn taloudellisen avun käyttöaste vaikuttaa olevan useimmissa jäsenvaltioissa korkea. Käyttöastetta seurataan tiiviimmin kolmessa jäsenvaltiossa, jotka ovat nyt raportoineet, että suunnitellut julkiset menot ovat pienemmät kuin SURE-välineestä myönnetty määrä mutta jotka ovat myös ilmaisseet pyrkivänsä ratkaisemaan mahdolliset ongelmat. Käyttöaste saattaa olla alhainen yhdessä jäsenvaltiossa, jossa elpyminen on odotettua voimakkaampaa.

Ensimmäinen arvio SURE-välineen vaikutuksesta

SURE-välineestä tuetut kansalliset työmarkkinatoimenpiteet ovat todennäköisesti vähentäneet työttömyyttä lähes 1½ miljoonalla hengellä vuonna 2020. Tämä saatiin aikaan pitämällä työntekijät yrityksissä ja ylläpitämällä itsenäistä ammatinharjoittamista. Tämä on myös syy siihen, miksi apua saavien jäsenvaltioiden työttömyysaste ei noussut lähes ollenkaan vuonna 2020. Se nousi selvästi lievemmin kuin maailmanlaajuisen finanssikriisin aikana, vaikka BKT supistui vuonna 2020 jyrkemmin.

Tämä on puolestaan keskeinen edellytys ennustetulle talouden toiminnan vahvemmalle elpymiselle vuonna 2021. Käytettävissä olevan työvoiman yhteyksien ylläpitäminen yrityksiin on auttanut tukemaan nopeaa elpymistä vuonna 2021. Sen ohella voidaan toteuttaa eniten kärsimään joutuneiden tai pysyvistä vaikutuksista kärsivien sektoreiden hitaampia mutta tarpeellisia sopeutustoimia. On odotettavissa, että BKT ei ole tästä syystä supistunut kahden viime vuoden aikana keskimäärin niin paljon kuin maailmanlaajuisen finanssikriisin kahden ensimmäisen vuoden aikana.

SURE-välineestä myönnetyllä taloudellisella avulla on myös saatu aikaan huomattavia säästöjä, koska apua saavien jäsenvaltioiden korkomaksut ovat vähentyneet 8,2 miljardia euroa. Tämä määrä on kasvanut ensimmäisen puolivuotiskertomuksen jälkeen kolmen täydentävän tilityksen vuoksi. Korkosäästöt johtuvat EU:n tarjoamista suotuisista lainaehdoista ja lainojen pitkästä keskimääräisestä maturiteetista, joka on lähes 15 vuotta.

SURE-välineen käyttöön oikeuttavien poikkeuksellisten tapahtumien jatkuminen

Talousnäkyymiin liittyvä epävarmuus on edelleen suuri, vaikka riskit ovat suurelta osin tasapainossa. EU:n tavoite saada 70 prosenttia aikuisista rokotettua kesän loppuun mennessä saavutettiin. Lisäksi talouden elpyminen on päässyt vauhtiin, ja tällä hetkellä Euroopan talouden lähitulevaisuuden näkymät ovat paremmat kuin keväällä 2021. SARS-CoV-2-viruksen deltamuunnos on kuitenkin levinnyt nopeasti, ja rokotuskampanjoiden edistymisen hidastuu joissakin maissa.

Elpyminen edellyttää, että finanssipolitiikassa siirrytään vähitellen väliaikaisesta hätäavusta, kuten SURE-välineestä, kohdennetumpiin ja tulevaisuuteen suuntautuviin elvytystoimiin. Niihin sisältyy covid-19-kriisin jälkeisestä työllisyyden aktiivisesta tukemisesta annetun komission suosituksen¹ mukaisesti aktiivisia työmarkkinapolitiikkatoimia. SURE-välineestä on vuoden 2022 loppuun asti käytettävissä vielä lähes kuuden miljardin euron määrä, jota voitaisiin käyttää jatkamaan covid-19-pandemian aiheuttamien vakavien taloudellisten häiriöiden torjuntaa.

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/commission-recommendation-effective-active-support-employment-ease_en

JOHDANTO

Tämä kertomus on toinen puolivuositain laadittava kertomus, jossa käsitellään eurooppalaista hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäistä tukivälinettä (SURE). Euroopan unioni (EU) perusti SURE-välineen toukokuussa 2020 auttaakseen jäsenvaltioita suojelemaan työntekijöiden työpaikkoja ja tuloja covid-19-pandemian aikana². Sillä tarjotaan pyynnön esittäneille jäsenvaltioille unionin taloudellista apua lainoina edullisin ehdoin. SURE-välineestä voidaan myöntää taloudellista apua enintään 100 miljardia euroa, jotta voidaan rahoittaa jäsenvaltioiden toteuttamia työajan lyhentämistä tai vastaavia toimenpiteitä, joilla pyritään suojelemaan työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia, sekä lisäksi terveyteen liittyviä toimenpiteitä erityisesti työpaikoilla. SURE-väline sai kesäkuussa 2021 Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallinnon palkinnon erinomaisista kansalaisille suunnatuista palveluista.

Tämä puolivuositain laadittava kertomus on oikeudellinen velvoite. Euroopan komissio, jäljempänä 'komissio', on antanut kertomuksen täyttääkseen neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 (SURE-asetus)³ 14 artiklassa säädetyn velvollisuutensa raportoida Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja rahoituskomitealle ja työllisyyskomitealle⁴. Seuraava kertomus toimitetaan maaliskuun 2022 loppuun mennessä. Tämän kertomuksen koontipäivä oli kesäkuun 2021 lopussa jäsenvaltioiden raportoinnin osalta ja syyskuun 2021 alussa epidemiologisten ja taloudellisten tietojen osalta.

Tarkasteltaessa SURE:n tärkeimpiä saavutuksia elokuuhun 2021 mennessä tässä kertomuksessa vahvistetaan pitkälti ensimmäisen kertomuksen myönteinen arvio. Sen pääasialliset havainnot voidaan tiivistää seuraavasti:

- Vuonna 2020 SURE-välineen kautta on saanut tukea arviolta 31 miljoonaa ihmistä ja 2½ miljoonaa yritystä.
- SURE-välineestä tuetut kansalliset työmarkkinatoimenpiteet ovat auttaneet ehkäisemään lähes 1½ miljoonan hengen työttömyyden vuonna 2020.
- Yhdeksäntoista jäsenvaltiota on pyytänyt ja saanut taloudellista apua SURE-välineestä.
- Neuvosto myönsi niistä kuudelle lisäapua huhtikuussa 2021.
- Jäsenvaltioille on kohdennettu yli 94 miljardia euroa ja tilitetty lähes 90 miljardia euroa.

² SURE-väline juontuu komission poliittisista suuntaviivoista 2019–2024, joissa ehdotettiin eurooppalaista työttömyysvakuutusjärjestelmää, jolla suojeltaisiin eurooppalaisia ja vähennettäisiin julkiseen talouteen kohdistuvia paineita ulkoisten häiriöiden yhteydessä. Väline perustettiin 19. toukokuuta 2020 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2020/672 komission 2. huhtikuuta 2020 antaman ehdotuksen pohjalta covid-19-epidemian puhjettua Euroopassa.

³ Neuvoston asetus (EU) 2020/672, annettu 19 päivänä toukokuuta 2020, eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena, EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0672&from=en>).

⁴ Asetuksen 14 artiklan mukaan komissio antaa kertomuksen taloudellisen avun käytöstä, mukaan lukien SURE-välineen puitteissa maksamattomat määrät ja sovellettava takaisinmaksusuunnitelma, sekä sellaisten poikkeuksellisten tapahtumien jatkumisesta, jotka oikeuttavat SURE-asetuksen soveltamisen (covid-19-pandemia).

- Jäsenvaltiot ovat myöntäneet yli puolet SURE:n taloudellisesta avusta työajan lyhentämistä järjestelyjen tukemiseen ja yli 40 prosenttia vastaavien toimenpiteiden tukemiseen, mukaan lukien itsenäisille ammatinharjoittajille suunnattu lähes kolmasosa. Vain viisi prosenttia on osoitettu terveyteen liittyviin toimenpiteisiin, jotka ovat SURE-asetuksen nojalla toissijaisia toimenpiteitä.
- SURE-välineestä myönnetyn taloudellisen avun käyttöaste näyttää olevan korkea yhtä jäsenvaltiota lukuun ottamatta, ja käyttöastetta seurataan tiiviisti kahdessa muussa jäsenvaltiossa⁵
- Jäsenvaltioiden arvioidaan säästäneen korkomenoissa yhteensä 8,2 miljardia euroa.
- SURE-välineessä on täydentävän rahoituksen jälkeen käytettävissä vuoden 2022 loppuun asti lähes 6 miljardin euron määrä, jota voitaisiin käyttää covid-19-pandemian aiheuttamien vakavien taloudellisten häiriöiden torjuntaan.

Tällä kertomuksella päivitetään ensimmäisen puolivuositain laadittavan SURE-kertomuksen tietoja ja laajennetaan arviointia joillakin aloilla. Se kattaa ensimmäisen kertomuksen koontipäivän, 26. helmikuuta 2021, jälkeen tapahtuneen institutionaalisen kehityksen, myös taloudellisen avun myöntämisen Virolle ja lisäävun myöntämisen kuudelle jäsenvaltiolle niiden pyynnöstä. Siinä raportoidaan myös sen jälkeisestä kolmesta tilityksestä. Tällä kertomuksella saatetaan ajan tasalle ensimmäisen kertomuksen arvio erityisesti SURE-välineestä tuetuista jäsenvaltioiden julkisista menoista jäsenvaltioiden kesäkuussa 2021 toimittamien päivitettyjen kertomusten perusteella ja SURE-välineen vaikutusten mittaamisesta viimeisimpien makrotaloudellisten ja taloudellisten tietojen perusteella. Siinä myös laajennetaan analyysia erityisesti kattavuudesta työntekijöiden, itsenäisten ammatinharjoittajien ja yritysten suhteen.

Kertomuksessa esitellään SURE-välineen tähänastinen käyttö ja tarkastellaan sen sosioekonomisia vaikutuksia. Kertomus on jaettu viiteen lukuun. Luvussa I esitetään jäsenvaltioille myönnetty taloudellinen apu, mukaan lukien tilitetyt ja maksamattomat määrät ja vastaava takaisinmaksuaikataulu. Luvussa II esitetään yhteenveto SURE-välineestä tuettuihin kansallisiin toimenpiteisiin liittyvistä jäsenvaltioiden julkisista kokonaismenoista⁶. Ensimmäisessä kertomuksessa esitettyä alustavaa arviota SURE-välineen vaikutuksista päivitetään ja laajennetaan luvussa III, mukaan lukien SURE-välineen vaikutukset jäsenvaltioiden työttömyyteen ja korkosäästöihin. Luvussa IV käsitellään olosuhteita, joiden vuoksi SURE-välineen jatkaminen on perusteltua, eli pandemian vaikutuksen jatkumista. Luvussa V esitetään tähän kertomukseen yhdistetty raportointi, johon EU:n SURE-välineen sosiaalivaikutteisten joukkolainojen kehityksen kohdassa 2.4 velvoitetaan⁷.

⁵ Käyttöasteeksi määritellään se, missä määrin jäsenvaltio käyttää neuvoston myöntämää rahoitusta tukikelpoisiin toimenpiteisiin.

⁶ Luvut I ja II koskevat SURE-asetuksen 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua taloudellisen avun käyttöä SURE-välineen puitteissa.

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower/eu-borrowing-activities/eu-sure-social-bond-framework_en

I. SURE-VÄLINEESTÄ MYÖNNETYN TALOUDELLISEN AVUN KÄYTTÖ: JÄSENVALTIOILLE MYÖNNETYT JA TILITETYT MÄÄRÄT JA MUUT RAHOITUSNÄKÖKOHDAT

1.1 Yleiskatsaus apua saavista jäsenvaltioista, myönnettyistä määristä ja maksamattomista määristä

Vielä yksi jäsenvaltio, Viro, pyysi SURE-välineen taloudellista apua helmikuussa 2021. Neuvosto myönsi sitä 22. maaliskuuta 2021 komission 26. helmikuuta 2021 antaman ehdotuksen perusteella⁸. Taloudellista apua saa siten yhteensä 19 jäsenvaltiota.

Pandemian kiihdyttyä uudelleen kuusi SURE-välineestä apua saavaa jäsenvaltiota pyysi vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä SURE-välineestä lisää apua. Maaliskuun 2021 aikana Belgia, Kypros, Kreikka, Liettua, Latvia ja Malta pyysivät, että neuvoston niille vuonna 2020 myöntämiä määriä täydennetään.

Taulukko 1: Yleiskatsaus SURE-välineestä myönnetystä tuesta (euroa)

<i>Jäsenvaltio</i>	<i>Myönnetty määrä yhteensä*</i>	<i>Josta täydentävä määrä</i>	<i>Maksettu määrä*</i>	<i>Maksamaton määrä</i>
Belgia	8 197 530 000	394 150 000	8 197 000 000	0
Bulgaria	511 000 000	0	511 000 000	0
Kypros	603 770 000	124 700 000	603 000 000	0
Tšekki	2 000 000 000	0	2 000 000 000	0
Kreikka	5 265 000 000	2 537 000 000	5 265 000 000	0
Espanja	21 324 820 449	0	21 324 000 000	0
Kroatia	1 020 600 000	0	1 020 000 000	0
Italia	27 438 486 464	0	27 438 000 000	0
Liettua	957 260 000	354 950 000	957 000 000	0
Latvia	305 200 000	112 500 000	305 000 000	0
Malta	420 817 000	177 185 000	420 000 000	0
Puola	11 236 693 087	0	8 236 000 000	3 000 000 000
Portugali	5 934 462 488	0	5 411 000 000	523 000 000
Romania	4 099 244 587	0	3 000 000 000	1 099 000 000
Slovenia	1 113 670 000	0	1 113 000 000	0
Slovakia	630 883 600	0	630 000 000	0
Unkari	504 330 000	0	504 000 000	0
Irlanti	2 473 887 900	0	2 473 000 000	0
Viro	230 000 000	0	230 000 000	0
Yhteensä	94 267 655 575	3 700 485 000	89 637 000 000	4 622 000 000

* Myönnettyt määrät pyöristettiin tilitysten yhteydessä alaspäin operatiivisia tarkoituksia varten.

Täydentävää apua koskevat pyynnöt otettiin nopeasti huomioon. Neuvosto myönsi 30. maaliskuuta 2021 julkaistun komission ehdotuksen perusteella lisää taloudellista apua kyseisille kuudelle jäsenvaltiolle 23. huhtikuuta 2021^{9,10,11,12,13,14}. Täydentävän avun määrä oli

⁸ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/513, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Viron tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena, EUVL L 103, 24.3.2021, s. 6.

⁹ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/681, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Belgian kuningaskunnalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1342 muuttamisesta, EUVL L 144, 27.4.2021, s. 24.

yhteensä 3,7 miljardia euroa. SURE-välineen taloudellisen avun maksettu määrä oli siten yhteensä lähes 94,3 miljardia euroa (ks. taulukko 1).

1.2 Tilitykset ja sovellettava takaisinmaksuaikataulu

Komissio laski EU:n puolesta liikkeelle 36 miljardia euroa SURE-välineen sosiaalivaikutteisia joukkolainoja vuoden 2021 maaliskuun ja toukokuun välillä. Sijoittajien kiinnostus pysyi vahvana, ja sijoittajat ylimerkitsivät kaikki liikkeeseenlaskut 6–9-kertaisesti, vaikka markkinaolosuhteet olivat haastavammat kuin vuoden 2021 alussa. Tämän ansiosta hinnoitteluehdot pysyivät suotuisina.

Komissio toteutti 9 miljardin euron arvoisen SURE-joukkolainojen viidennen liikkeeseenlaskun menestyksekkäästi 9. maaliskuuta 2021. Viisitoistavuotinen sosiaalivaikutteinen joukkolaina laskettiin liikkeelle tilanteessa, jossa rahoitusmarkkinoilla esiintyi enemmän epävakautta, mutta se hinnoiteltiin edelleen ensimarkkinoiden tuolloisen vaihteluvälin alarajan tasoisesti, jolloin tarjouskirja oli yhteensä 86 miljardia euroa. Komission keräämät varat tilitettiin seitsemälle jäsenvaltiolle 16. maaliskuuta 2021.

Komissio toteutti 23. maaliskuuta 2021 SURE -joukkolainojen kuudennen liikkeeseenlaskun, johon sisältyi kaksi erää, joiden arvo oli yhteensä 13 miljardia euroa. Tähän sisältyi 8 miljardia euroa, joka erääntyy marraskuussa 2026, ja 5 miljardia euroa, joka erääntyy marraskuussa 2046. Tarjouskirjan määrä kokonaisuudessaan oli 86,5 miljardia euroa. Kuudelle jäsenvaltiolle tilitettiin varat 30. maaliskuuta 2021.

SURE-joukkolainojen seitsemäs liikkeeseenlasku, jonka arvo oli yli 14,1 miljardia euroa, toteutettiin onnistuneesti 18. toukokuuta 2021. Näissä kahdessa erässä oli kaksi maturiteettia: 8,137 miljardia euroa erääntyy heinäkuussa 2029 ja 6 miljardia euroa tammikuussa 2047. SURE-

¹⁰ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/680, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Kyproksen tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1344 muuttamisesta, EUVL L 144, 27.4.2021, s. 19.

¹¹ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/679, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Helleenien tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1346 muuttamisesta, EUVL L 144, 27.4.2021, s. 16.

¹² Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/678, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Liettuan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 muuttamisesta, EUVL L 144, 27.4.2021, s. 12.

¹³ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/677, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Latvian tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 muuttamisesta, EUVL L 144, 27.4.2021, s. 7.

¹⁴ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/676, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Maltan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1352 muuttamisesta, EUVL L 44, 27.4.2021, s. 3.

anti herätti sijoittajien vahvan kiinnostuksen huolimatta euron kurssiin tuolloin liittyneestä jatkuvasta markkinoiden epävakaudesta. Kysyntä oli 51 miljardia euroa ensimmäisen erän ja 37 miljardia euroa toisen erän osalta. Varat tilitettiin 12 jäsenvaltiolle 25. toukokuuta 2021, ja Bulgaria ja Viro olivat ensimmäistä kertaa mukana.

Elokuun 2021 loppuun mennessä lähes 90 miljardia euroa SURE-välineen taloudellista apua oli tilitetty 19 jäsenvaltiolle. Tämä on 95 prosenttia neuvoston myöntämästä SURE-välineen kaikesta taloudellisesta avusta jäsenvaltioille. Jäljellä olevien varojen tilitystä on lykätty asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä. Tarkempia tietoja SURE-aneista ja jäsenvaltioille tilitettävistä maksuista on liitteessä olevissa taulukoissa A2 ja A3.

Jäsenvaltioille suoritettavien maksujen keskimääräinen maturiteetti on 14,5 vuotta, mikä on lähellä neuvoston täytäntöönpanopäätöksissä säädettyä 15 vuoden enimmäismaturiteettia. Pääoman ja korkojen takaisinmaksuaikataulu esitetään taulukossa 2.

Taulukko 2: EU:n SURE-lainojen takaisinmaksuaikataulu

Kalenterivuosi	Pääoma	Korko	SURE yhteensä
2021		35 480 000	35 480 000
2022		111 110 000	111 110 000
2023		122 500 000	122 500 000
2024		122 500 000	122 500 000
2025	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2026	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2027		122 500 000	122 500 000
2028	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2029	8 137 000 000	122 500 000	8 259 500 000
2030	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2031		122 500 000	122 500 000
2032		122 500 000	122 500 000
2033		122 500 000	122 500 000
2034		122 500 000	122 500 000
2035	8 500 000 000	122 500 000	8 622 500 000
2036	9 000 000 000	122 500 000	9 122 500 000
2037		104 500 000	104 500 000
2038		104 500 000	104 500 000
2039		104 500 000	104 500 000
2040	7 000 000 000	104 500 000	7 104 500 000
2041		97 500 000	97 500 000
2042		97 500 000	97 500 000
2043		97 500 000	97 500 000
2044		97 500 000	97 500 000
2045		97 500 000	97 500 000
2046	5 000 000 000	97 500 000	5 097 500 000
2047	6 000 000 000	75 000 000	6 075 000 000
2048		30 000 000	30 000 000
2049		30 000 000	30 000 000
2050	10 000 000 000	30 000 000	10 030 000 000
Yhteensä	89 637 000 000	3 029 590 000	92 666 590 000

II. SURE-VÄLINEEN KÄYTTÖ: SURE-VÄLINEESTÄ TUETUT JULKISET MENOT JA KANSALLISET TOIMENPITEET

Tässä luvussa keskitytään välineen toimintapoliittiseen käyttöön. Tarkemmin sanottuna siinä esitetään yhteenveto jäsenvaltioiden julkisista menoista, joita tuetaan SURE-välineestä tai joihin

voidaan saada SURE-tukea, sekä kansallisten toimenpiteiden luonteesta. Siinä esitetään myös SURE-välineestä tuettujen toimenpiteiden kattavuus työntekijöiden ja yritysten suhteen.

2.1 SURE-välineestä tuetut toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot

2.1.1 Tukikelpoisia toimenpiteitä koskevien julkisten menojen seuranta

Apua saavien jäsenvaltioiden ajantasaistettua raportointia käytetään SURE-välineestä myönnetyn taloudellisen avun suunnitellun ja tosiasiallisen käytön seurantaan.¹⁵ Vaadittu raportointi sisältää julkisten menojen kohdentamisen SURE-välineestä tuetuille toimenpiteille (ja näiden toimenpiteiden kattavuuden työntekijöiden ja yritysten suhteen, kuten 2.3 kohdassa esitetään). Raportointikierroksia on ollut tähän mennessä kolme: elokuussa 2020 (virallisen pyynnön liitteenä olevat tiedot), tammi-helmikuussa 2021 (alkuraportointi) ja kesäkuussa 2021 (tässä kertomuksessa huomioon otettava viimeisin raportointi). Tiedot esitetään *sellaisina kuin jäsenvaltiot ovat ne esittäneet*.¹⁶ Jäsenvaltioiden ilmoittamat menot vastaavat SURE-välineen tukeen oikeutetuista toimenpiteistä aiheutuvia menoja. Jotkin jäsenvaltiot ovat täydentäneet SURE-välineen tukea kansallisella rahoituksella tai EU:n rakennerahastojen tuella, joten menot voivat ylittää SURE-välineestä tuetun määrän. Raportointi helpottaa SURE-välineestä myönnettävän taloudellisen avun vastaanottokyvyn mittaamista verrattuna neuvoston myöntämään määrään.

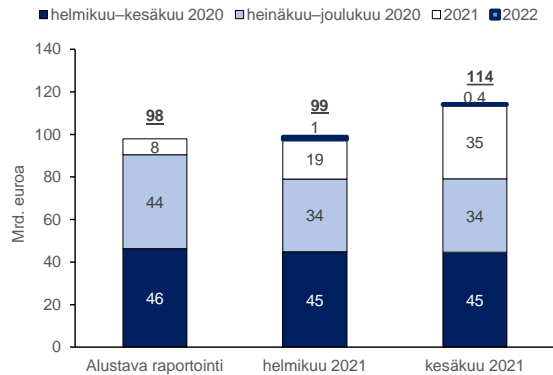
Suunniteltuja tukikelpoisia toimenpiteitä koskevista julkisista kokonaismenoista oli toukokuun 2021 lopussa toteutunut jo 90 prosenttia.¹⁷ SURE-asetus on mahdollistanut taloudellisen avun myös julkisiin menoihin suunniteltuihin korotuksiin SURE-välineen piiriin kuuluvien toimenpiteiden osalta. Kesäkuussa 2020 suunniteltujen menojen osuus oli 54 prosenttia (elokuun 2020 raportoinnin mukaan). Vuoden 2020 lopussa osuus oli 20 prosenttia (kuten ensimmäisessä kertomuksessa todetaan). Jäljellä olevien suunniteltujen menojen osuus on nyt alle 10 prosenttia (ks. kaavio 2).

¹⁵ Irlanti ja Viro ovat hakeneet SURE-välineen taloudellista apua ainoastaan aiheutuneiden julkisten menojen vuoksi, joten raportointi ei ole muuttunut maaliskuusta 2021 lähtien.

¹⁶ Jäsenvaltioiden päivitetyn raportoinnin yhteydessä ilmoittamia uusia toimenpiteitä ei ole vielä otettu huomioon, koska niiden tukikelpoisuutta ei ole vielä arvioitu.

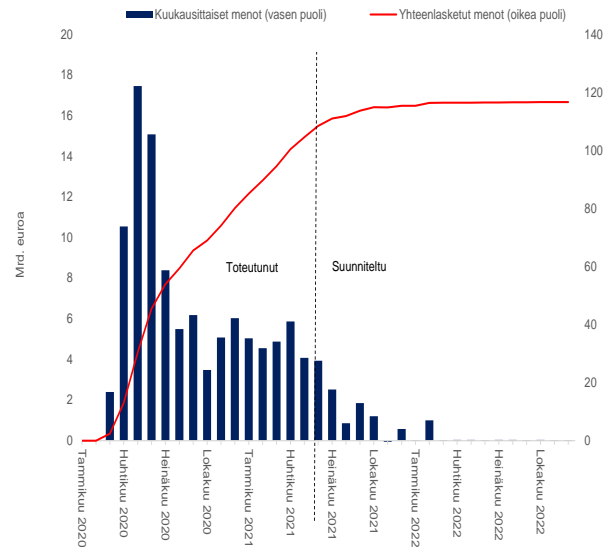
¹⁷ Tukikelpoisia ovat asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa mainitut toimenpiteet: kansalliset työajan lyhentämistäjärjestelyt tai vastaavat toimenpiteet sekä toissijaisesti terveyteen liittyvät toimenpiteet.

Kaavio 1: Ilmoitetut julkiset menot

Huom. Viro haki SURE-tukea helmikuussa 2021, ja siksi se on mukana ainoastaan kesäkuun 2021 raportoinnissa.

Kaavio 2: SURE-välineestä tuettujen toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen kuukausittainen kehitys

Huom. Kaavio perustuu jäsenvaltioiden kesäkuussa 2021 toimittamiin viimeisimpiin ilmoituksiin, joita on hyödynnetty tässä kertomuksessa. Marraskuun 2021 menojen lievä negatiivisuus johtuu siitä, että Euroopan rakenne- ja investointirahastoista odotettiin tuolloin suuria maksuja työajan lyhentämisyjärjestelyjen tukemiseksi.

Viimeisin raportointi osoittaa, että vuoden 2021 julkiset kokonaismenot ovat kasvaneet merkittävästi ensimmäisen kertomuksen antamisen jälkeen. Neljätoista jäsenvaltiota ilmoitti, että suunnitellut julkiset menot vuodelle 2021 olivat suuremmat kuin tammi-helmikuussa 2021 oletettiin. Tämä johtui tartuntojen lisääntymisestä, taloudellisten tukien jatkamisesta Euroopassa vuonna 2021 ja huhtikuussa 2021 hyväksytyistä taloudellisen tuen lisäpyynnöistä. Kolmessa jäsenvaltiossa vuodeksi 2022 suunnitellut vähäiset julkiset menot vähenivät edelleen, kun joitakin menoja aikaistettiin vuodelle 2021.

SURE-tukeen oikeutettuihin toimenpiteisiin liittyvät menot seurasivat ennakoitusti pandemian kehitystahtia. Kaaviosta 2 käy ilmi, että viimeisimmän raportoinnin perusteella tukikelpoisten julkisten menojen määrässä on kolme huippua: toukokuussa 2020, joulukuussa 2020 ja huhtikuussa 2021. Ne vastaavat kolmea epidemia-aaltoa, jotka on todettu ennen koontipäivää. Toisen ja kolmannen aallon vaikutukset SURE-välineen tukeen oikeutettuihin julkisiin menoihin eivät olleet yhtä voimakkaita kuin ensimmäisessä aallossa todennäköisesti siksi, että taloudet olivat jo mukautuneet ensimmäisen aallon jälkeen ja suojatoimenpiteet eivät olleet niin tiukkoja ja mahdollisesti siksi, että joissain SURE-tukea koskevissa alkuperäisissä pyynnöissä ennakoitiin pandemian uutta aaltoa kesän 2020 jälkeen.

Tukikelpoisia toimenpiteitä koskevien julkisten menojen kokonaismäärän odotetaan nyt olevan 114 miljardia euroa. Tämä ylittää SURE-välineestä suoraan tuetun määrän (94 miljardia euroa). Määrään eivät sisälly Euroopan rakennerahastoista rahoitettavat menot, ja se on 15 prosenttia korkeampi ensimmäiseen kertomukseen verrattuna, jolloin apua saavissa jäsenvaltioissa arvioitiin käytettävän 99 miljardia euroa. Tämä on suurempi kuin SURE-välineestä myönnetty kokonaismäärä, koska monet jäsenvaltiot aikovat käyttää SURE-välineen tukeen oikeutettuihin toimenpiteisiin enemmän varoja kuin ne ovat pyytäneet taloudellista apua.¹⁸ Tämä osoittaa edelleen SURE-välineen soveltamisalan merkityksen jäsenvaltioiden kannalta.

2.1.2 Varojen käyttöaste

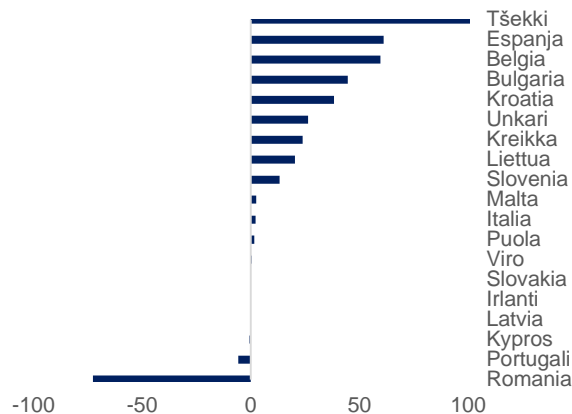
SURE-välineestä jäsenvaltioille lainattujen varojen käyttöaste vaikuttaa olevan korkea useimmissa jäsenvaltioissa. Kuusitoista 19 jäsenvaltiosta on käyttänyt tai suunnittelee käyttävänsä tukikelpoisiin toimenpiteisiin *vähintään* SURE-välineestä saamansa taloudellisen avun määrän (ks. kaavio 3). Niistä 13 suunnittelee käyttävänsä niihin jopa *enemmän* kuin myönnetyn määrän käyttämällä myös kansallista rahoitusta.

Varojen käyttöaste vaikuttaa olevan alhainen yhdessä jäsenvaltiossa. Käyttöastetta seurataan tarkemmin tietyissä jäsenvaltioissa, jotka ovat ilmaisseet pyrkivänsä ratkaisemaan mahdolliset ongelmat. Romania, Portugali ja Kypros ovat nyt ilmoittaneet, että neuvoston täytäntöönpanopäätöksien mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien julkisten menojen kokonaismäärä on alhaisempi kuin neuvoston SURE-välineestä myöntämä määrä. Alustavan arvion perusteella Kyproksella ei näytä olevan todellista käyttöasteeseen liittyvää ongelmaa¹⁹. Portugalissa kansalliset viranomaiset ovat määrittäneet täydentäviä toimenpiteitä, joita komissio arvioi aikanaan. On odotettavissa, että niihin kuuluu koko kyseiselle jäsenvaltiolle myönnetty määrä. Romanian tapauksessa alhaiseen käyttöasteeseen näyttäisi vaikuttavan pandemian odotettua heikompi vaikutus ja odotettua voimakkaampi elpyminen. Työpaikkojen säilyttämiseen liittyvät menot ovat olleet tästä syystä ennakoitua alhaisemmat. Tähän mennessä toteutuneiden julkisten menojen ja Romanian maksetun 3 miljardin euron taloudellisen avun välinen ero on edelleen suuri (lähes kaksi kolmasosaa maksetusta määrästä). Komissio on keskustellut Romanian viranomaisten kanssa mahdollisista ratkaisuista ja jatkaa tätä vuoropuhelua.

Kaavio 3: Suunnitellut ja toteutuneet tukikelpoisia toimenpiteitä koskevat julkiset menot lainamäärään verrattuna (% lainamäärästä)

¹⁸ Espanjan, Italian ja Puolan osalta tämä johtuu myös keskittymäraajasta (kolmen eniten taloudellista apua saavan jäsenvaltion osuus saa olla enintään 60 prosenttia 100 miljardin euron määrärahoista).

¹⁹ Kyproksen tapauksessa yli 3 miljoonan euron (0,6 prosenttia lainasta) julkisten menojen vaje johtuu siitä, että jäsenvaltio saa odotettua enemmän ESR-rahoitusta. Kypros on raportoinut suunnitelluista menoista ainoastaan kesäkuuhun 2021 asti raportointiajankohtana vallinneen toimenpiteiden oikeudellisen voimassaoloajan mukaisesti, mutta on odotettavissa, että toimenpiteitä jatketaan. Vajeen pitäisi olla väliaikainen, koska kesäkuun 2021 jälkeisiä menoja ei ole vielä raportoitu. Tilannetta seurataan jatkossa.

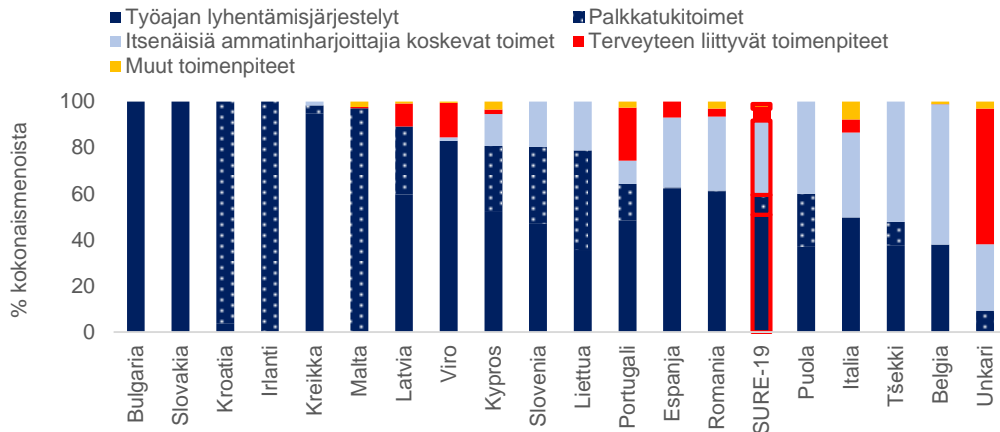
Huomaus: Julkisilla menoilla tarkoitetaan ilmoitettuja neuvoston täytäntöönpanopäätösten mukaisista toimenpiteistä johtuvia menoja ottamatta huomioon tuen keskittymärajaa. Niihin eivät sisälly Euroopan rakenne- ja investointirahastoista rahoitettavat menot.

2.2 Kansalliset toimenpiteet: SURE-välineestä tuetut työajan lyhentämisyjärjestelyt tai vastaavat toimenpiteet

Yli puolet SURE-välineestä tuetuista julkisista menoista on tarkoitus käyttää työajan lyhentämisyjärjestelyihin. Tämä perustuu komission arvioon, jossa jäsenvaltioiden ilmoittamat toimenpiteet luokitellaan tyyppin mukaan. SURE-tukikelpoisiin toimenpiteisiin liittyvistä julkisista menoista 53 prosenttia käytetään työajan lyhentämisyjärjestelyihin ja 33 prosenttia itsenäisille ammatinharjoittajille tarkoitettuihin ”vastaaviin toimenpiteisiin”. Palkkatukijärjestelmiin osoitetaan 7 prosenttia, ja terveyteen liittyviin toimenpiteisiin on tarkoitus käyttää 5 prosenttia.²⁰ Loput kaksi prosenttia menoista kohdennetaan ”muihin” vastaaviin toimenpiteisiin, joilla tuetaan työpaikkojen säilyttämistä ja turvataan työntekijöiden tulot. Ainoastaan yhdeksän jäsenvaltiota käytti SURE-välineen taloudellista apua työajan lyhentämisyjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin (ks. kaavio 4).

²⁰ Palkkatukijärjestelmät ovat työajan lyhentämisyjärjestelyjen kaltaisia työpaikkojen säilyttämiseen tähtäviä järjestelmiä, mutta ne eroavat niistä siltä osin, että maksuja ei lasketa suhteessa tunteihin (joina ei ole tehty työtä) vaan ne vastaavat kertakorvausta tai osuutta kokonaispalkasta.

Kaavio 4: Tukikelpoisiin SURE-toimenpiteisiin liittyvät julkiset menot menolajeittain

Huom. Tarkempia tietoja Unkarin terveyteen liittyvien toimenpiteiden menoista on maaliskuussa 2021 annetussa SURE-välinettä koskevassa kertomuksessa.

Niistä 19 jäsenvaltiosta, joille on myönnetty SURE-tukea, 16 on käyttänyt tukea työajan lyhentämisjärjestelyjen rahoittamiseen. Niihin sisältyy Viro, jolle myönnettiin SURE-välineen taloudellista apua maaliskuussa 2021. Vuonna 2020 Viro pani pandemian vuoksi täytäntöön uuden (tilapäisen) työajan lyhentämisjärjestelyn sekä työajan lyhentämisjärjestelyiden ja terveystoimenpiteiden kaltaisia toimenpiteitä.

SURE-välineen täydentävää apua vuoden 2021 alussa pyytäneet kuusi jäsenvaltiota ovat joko muuttaneet SURE-välineestä hyötyvien järjestelyjä tai ottaneet käyttöön uusia toimenpiteitä. Toimenpiteisiin tehdyt muutokset koskivat lähinnä järjestelmien anteliaisuuden lisäämistä tai tukikelpoisuusedellytysten höllentämistä²¹.

Vuoden 2021 alkupuoliskolla monet SURE-välineestä tuetut jäsenvaltiot jatkoivat työajan lyhentämisjärjestelyitään vastatakseen pandemian uusiin aaltoihin. Päättyneitä toimenpiteitä joko aloitettiin uudelleen (esim. Virossa ja Latviassa) tai niitä muutettiin (esim. lisäämällä niiden anteliaisuutta). Italia pidensi covid-19-pandemiaan liittyvien työajan lyhentämisjärjestelyjen tukikelpoisuusaikaa. Kypros, Tšekki, Latvia, Liettua, Puola, Slovakia ja Espanja lisäsivät järjestelmiensä anteliaisuutta esimerkiksi tukemalla suurempaa osaa työntekijöiden palkoista, alentamalla enimmäismääriä tai helpottamalla työntekijöiden pääsyä järjestelmiinsä.

SURE-välinettä työajan lyhentämisjärjestelyjen rahoittamiseen käyttävistä jäsenvaltioista suurin osa ei ole vielä lopettanut hätätilanteen tuen antamista. Työajan lyhentämisjärjestelyä

²¹ Kypros, Latvia ja Liettua pyysivät lisätukea kaikille (tai lähes kaikille) toimenpiteille, joihin ne jo saivat SURE-tukea. Kreikka pyysi tukea nykyisten työajan lyhentämisjärjestelyjensä jatkamiselle. Belgia ja Malta pyysivät tukea SURE-välineestä jo rahoitettujen työajan lyhentämisjärjestelyjen kaltaisille toimenpiteille (esimerkiksi tuki itsenäisille ammatinharjoittajille, palkkatuet, tuet tietyille toimialoille tai työntekijäryhmille). Belgia ja Latvia ottivat käyttöön uusia järjestelyjä, joita rahoitetaan SURE-välineestä. Nämä uudet järjestelyt ovat työajan lyhentämisjärjestelyjen kaltaisia toimenpiteitä: sairausetuudet vanhemmille ja huoltajille (Latvia) ja mikroluotot yrittäjille (Belgia) sekä terveyteen liittyvät toimenpiteet, joihin sisältyy hoitohenkilöstölle tarkoitettuja tukia (Latvia).

käyttäneestä kuudestatoista valtiosta yhdellätoista on edelleen tällainen järjestely käytössä (ks. liite 1), mutta monilla oli tarkoitus luopua siitä kesällä 2021 (Bulgaria, Liettua ja Romania), syyskuussa 2021 (Belgia, Kreikka, Slovenia ja Espanja) tai myöhemmin vuonna 2021 (Kypros, Kroatia ja Slovakia). SURE-välineen tukea palkkatukiohjelmiinsa saavat Irlanti ja Malta jatkavat ohjelmia vuoden 2021 loppuun saakka.²² Italia on jatkanut työajan lyhentämisyjärjestelyihinsä tekemiään useita covid-19-pandemiaan liittyviä mukautuksia vuoden 2021 loppuun saakka, vaikkakin joitakin erityistoimenpiteitä on jo lopetettu. Kuten komission tiedonannossa tehokkaasta työllisyyden aktiivisuudesta suositellaan elpymisen tukemiseksi, Espanja ja Portugali ottivat käyttöön koulutustoimenpiteitä tai kannustimia työpaikanvaihdokseen työajan lyhentämisyjärjestelyjensä puitteissa.²³

Jotkin jäsenvaltiot ovat jo luopuneet työajan lyhentämisyjärjestelyjensä käytöstä. Tšekki, Viro, Latvia ja Puola keskeyttivät järjestelynsä touko- tai kesäkuussa 2021. Työajan lyhentämisyjärjestelyjen päättämisen määräajat ovat kuitenkin yleensä väliaikaisia ja niitä voidaan päivittää pandemiatilanteen mukaan.

2.3 SURE-välineen kattavuus työllisyyden ja yritysten suhteen

Vuonna 2020 SURE-välineestä on saanut tukea arviolta 31 miljoonaa ihmistä eli yli neljännes apua saaneiden jäsenvaltioiden kokonaistyöllisyydestä. Tämä arvio vastaa henkilöitä, jotka olivat jossain vaiheessa SURE-välineestä tuettujen työajan lyhentämisyjärjestelyjen tai vastaavien toimenpiteiden piirissä. Toimenpiteiden piirissä oli noin 22½ miljoonaa työntekijää ja 8½ miljoonaa itsenäistä ammatinharjoittajaa.²⁴ Kun otetaan huomioon, että SURE-välineen soveltamisala on laajempi (mukaan lukien vastaavat toimenpiteet erityisesti itsenäisten ammatinharjoittajien osalta), tätä lukua voidaan verrata noin 19 miljoonaan henkilöön, jotka kuuluvat SURE-välineestä apua saavien jäsenvaltioiden työajan lyhentämisyjärjestelyjen piiriin, ja 35 miljoonaan henkilöön koko EU:ssa vuonna 2020.²⁵ Kaaviossa 5 esitetään SURE-välineen kattavuus työntekijöiden suhteen jäsenvaltioittain jaoteltuna. Arvioissa ei oteta huomioon SURE-välineen tukea terveyteen liittyviin toimenpiteisiin, joten niitä voidaan pitää varovaisina.²⁶

²² Irlanti sai SURE-välineestä taloudellista apua väliaikaiselle palkkatukijärjestelmälleen, joka päättyi elokuussa 2020. Se korvattiin hätätilanteessa käytettävällä palkkatukijärjestelmällä, joka on tällä hetkellä voimassa vuoden 2021 loppuun asti.

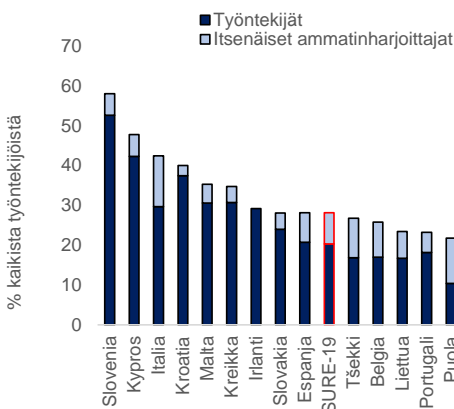
²³ https://ec.europa.eu/info/publications/commission-recommendation-effective-active-support-employment-ease_en Jäsenvaltioista, jotka eivät saa taloudellista apua SURE-välineestä, Itävalta, Ranska, Alankomaat ja Ruotsi ottivat käyttöön koulutustuen työajan lyhentämisyjärjestelyjensä tai vastaavien toimenpiteidensä yhteydessä tai vahvistivat sitä.

²⁴ Tämä määrä on noussut ensimmäisen SURE-välinettä koskevan kertomuksen jälkeen, koska jäsenvaltiot ovat toimittaneet päivitettyjä arvioita ja tietojen laatu on parempi.

²⁵ Arvio 19 miljoonasta hengestä perustuu jäsenvaltioiden raportointitaulukoihin, joihin sisältyvät työajan lyhentämisyjärjestelyt, joita SURE-välineestä ei tueta, mutta ei vastaavia toimenpiteitä. Niiden kolmen jäsenvaltion osalta, jotka eivät ilmoittaneet lukuja, katsottiin, että voidaan soveltaa keskimääräistä suhdetta työajan lyhentämisyjärjestelyn kattavuuden ja SURE:n kattavuuden välillä.

²⁶ Lisäksi joissakin jäsenvaltioissa tuensaajien välillä oli tiettyjen toimenpiteiden osalta huomattavia päällekkäisyyksiä, joita ei pystytty korjaamaan. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioita pyydettiin ilmoittamaan

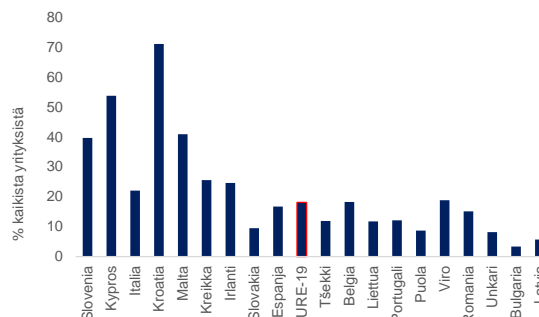
Kaavio 5: SURE-välineen kattamat työntekijät vuonna 2020 (prosenttia kaikista työntekijöistä)

Lähde: Jäsenvaltioiden raportointi (ks. alaviite 26), Ameco.

Huom. Luvut ovat jäsenvaltioiden toimittamia. Kokonaistyöllisyysluvut (suhdeluvun nimittäjä) ovat AMECO-tietokannasta. Ne perustuvat kansantalouden tilinpidon määritelmään kokonaistyöllisyydestä, johon sisältyvät sekä palkansaajat että itsenäiset ammatinharjoittajat.

Kaavio 6: SURE-välineen kattamat yritykset vuonna 2020 (prosenttia kaikista yrityksistä)

Lähde: Jäsenvaltioiden raportointi (ks. alaviite 28), Eurostatin yritystilastot.

Huom. Jäsenvaltiot asetetaan järjestykseen sen perusteella, mikä on SURE:n kattavuus työntekijöiden suhteen. Jäsenvaltioiden tietojen yhdenmukaisen käsittelyn varmistamiseksi yritysten kokonaismäärään sisältyvät yritykset, joilla ei ole työntekijöitä. Tiedoissa voidaan aliarvioida kattavuusaste, koska jotkin itsenäiset ammatinharjoittajat voidaan laskea nimittäjään mutta ei osoittajaan.

SURE-välineen kattavuuden odotetaan pysyvän merkittävänä vuonna 2021, ja se vastaa lähes 10:tä prosenttia työllisyydestä. Pandemian myöhempien aaltojen taloudellisten vaikutusten odotetaan olevan huomattavasti ensimmäistä aaltoa pienemmät ja jotkin jäsenvaltiot eivät käytä SURE-välinettä julkisiin menoihin vuonna 2021 odotetun talousnäkymien kohentumisen vuoksi. Vähintään viiden miljoonan ihmisen arvioidaan kuitenkin hyötyvän SURE-välineestä vuonna 2021, jolloin elpyminen eri maiden ja talouden alojen välillä on epätasaista.²⁷

Vuonna 2020 SURE-välineestä on saanut tukea arviolta 2½ miljoonaa yritystä. Tämä käsittää vähintään viidenneksen apua saavien jäsenvaltioiden yrityksistä (ks. kaavio 6)²⁸. Vuonna 2021 noin 8 prosenttia yrityksistä saa edelleen tukea tilanteessa, jossa talouden voidaan odottaa elpävän mutta epätasaisesti. Useimmissa apua saavissa jäsenvaltioissa pääasiallisia tuensaajia

ainoastaan laajamittaisimpien toimenpiteiden kattavuus kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi. Näin ollen todellinen kattavuus voi olla vielä suurempi.

²⁷ Tämä arvio perustuu puutteelliseen raportointiin, koska jotkin jäsenvaltiot (Italia, Puola ja Slovakia) eivät raportoineet kattavuustietoja vuodelta 2021.

²⁸ Koska jäsenvaltiot eivät raportoi yhtenäisesti kattavuudesta, kaikkien jäsenvaltioiden tietojen yhdenmukaisen käsittelyn varmistamiseksi yritysten kokonaismäärän oletetaan sisältävän myös yrityksiä, joissa ei ole työntekijöitä. Kattavuusaste saatetaan aliarvioida, koska jotkin itsenäiset ammatinharjoittajat voidaan laskea nimittäjään, mutta ei osoittajaan.

olivat palvelualan yritykset, erityisesti: i) tukku- ja vähittäiskauppa ja ii) majoitus- ja ravitsemuspalvelut (ks. taulukko 3)²⁹. Myös teollisuus sai suuren osan tuesta.

Sekä pk-yritykset että suuret yritykset ovat hyötäneet SURE-välineestä. Ennen covid-19-kriisiä työajan lyhentämistäjärjestelyjä oli käytössä pääasiassa teollisuuden alan suuryrityksissä³⁰. Suurilla yrityksillä oli tyypillisesti korkeammat palkkaus- ja irtisanomiskustannukset. Palvelualan yritykset puolestaan mukauttivat henkilöstömäärää lomautuksilla tai turvautumalla enemmän määräaikaisiin ja epätyypillisiin työsuhteisiin. Pandemian myötä tämä muuttui ja työajan lyhentämistäjärjestelyt lisääntyivät erityisen merkittävästi palvelujen (lähinnä hotelli- ja ravintola-ala) ja vähittäiskaupan aloilla. Joissakin jäsenvaltioissa järjestelyihin osallistuvien mikroyritysten osuus kasvoi huomattavasti maaliskuusta 2020 alkaen³¹. Useimmissa SURE-välineen apua saavissa jäsenvaltioissa suurin osa välineen piiriin kuuluvista yrityksistä oli pieniä yrityksiä (kaavio 7). Jäsenvaltioiden raportointi ei ollut kuitenkaan yhtenäistä, joten yritysten luonteesta on vaikeaa laatia yksityiskohtaisia arvioita tätä kertomusta varten.

Naisten ja nuorten osallistuminen työajan lyhentämistäjärjestelyihin lisääntyi covid-19-kriisin aikana. Tämä heijastaa ensisijaisesti muutosta tuen alakohtaisessa kohdentumisessa. Tuen tarve väheni valmistusteollisuudessa ja rakennusalaalla ja kasvoi palvelualalla ja vähittäiskaupassa eli aloilla, joilla naisten ja nuorten osuus työllisyydestä on suhteellisesti suurempi.³²

²⁹ Apua saavasta 19:stä jäsenvaltiosta viisi ei toimittanut tietoja jakaumasta tuotannon ja palvelujen kesken, kun taas kolme ilmoitti, että tukea jaettiin tasapuolisesti.

³⁰ Euroopan komissio (2020): Labour Market and Wage Developments in 2020, luku 3, Policy developments. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en>

³¹ Esimerkiksi Belgia ja Italia. Lähde: EMCON tiedonkeruu 2020 ja 2021. Tietoja ei ole saatavilla kaikista SURE-välineen piiriin kuuluvista maista.

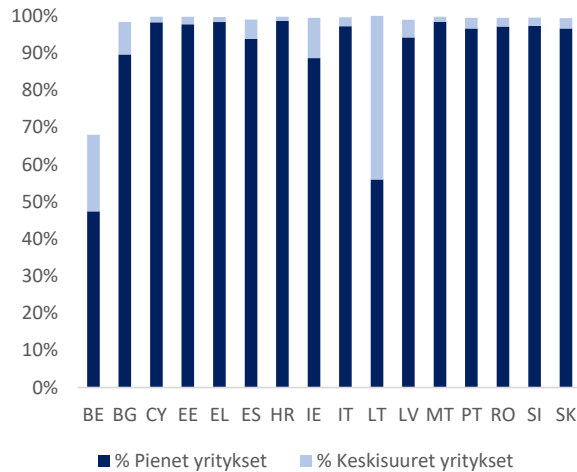
³² Euroopan komissio (2020): Labour Market and Wage Developments in 2020, luku 3, Policy developments. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en> Italiassa ja Belgiassa järjestelyihin osallistuvien naisten osuus keskimäärin kaksinkertaistui maaliskuun 2020 jälkeen. Nuorten työntekijöiden osuus kasvoi 1,6 prosentista 5,7 prosenttiin Italiassa ja 6,7 prosentista 7,6 prosenttiin Belgiassa. Työajan lyhentämistäjärjestelyjen piiriin kuuluvien naisten ja nuorten työntekijöiden osuus oli suuri myös Latviassa, Romaniassa, Portugalissa ja Virossa.

Taulukko 3: SURE:n alakohtainen kattavuus

Jäsenvaltio	Tärkeimmät SURE-tuesta hyötyvät alat
Belgia	Hallinnolliset palvelut, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Bulgaria	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Kypros	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Tšekki	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Viro	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Kreikka	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Espanja	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, hallinnolliset palvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Kroatia	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Unkari	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, terveys- ja sosiaalityö sekä muut palvelut
Irlanti	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, rakennusala sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Italia	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, rakennusala sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Liettua	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Latvia	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Malta	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetusala sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Puola	Rakennusala, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Portugali	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, muut palvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Romania	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, rakennusala sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
Slovenia	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa
Slovakia	Majoitus- ja ravitsemistoiminta, teollisuus sekä tukku- ja vähittäiskauppa

Lähde: Jäsenvaltioiden raportointi

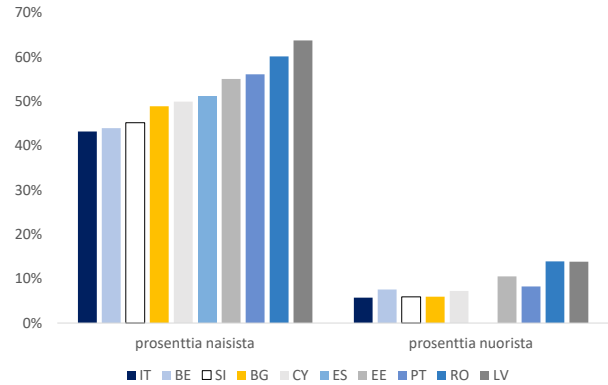
Kaavio 7: SURE:n kattavuus yrityksen koon mukaan (% SURE:n kokonaiskattavuudesta)

Lähde: Jäsenvaltioiden raportointi

Loput yrityksistä ovat suuria yrityksiä. Tšekki, Unkari ja Puola eivät ilmoittaneet täsmällisesti tai ollenkaan yrityksen kokoon perustuvaa jakaumaa.

Kaavio 8: Naisten ja nuorten tuensaajien (15–24-vuotiaat) keskimääräinen osuus työajan lyhentämistäjärjestelyissä (2020/2021)

Lähde: Työllisyyskomitean tiedonkeruu vuosina 2020 ja 2021. Työllisyyskomitean tietoja ei ole saatavilla kaikista SURE-välineen piiriin kuuluvista maista. Tietojen kattavuus: maaliskuusta 2020 lähtien (kunkin maan osalta) työllisyyskomitean viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin saakka: Kreikka (marraskuu 2020), Bulgaria, Italia, Romania (joulukuu 2020), Belgia, Kypros, Viro, Latvia (tammikuu 2021) ja Portugali, Slovenia (helmikuu 2021). Espanjan tiedot ovat saatavilla vain naisten osuudesta.

III. ALUSTAVA ARVIO SURE-VÄLINEEN VAIKUTUKSISTA

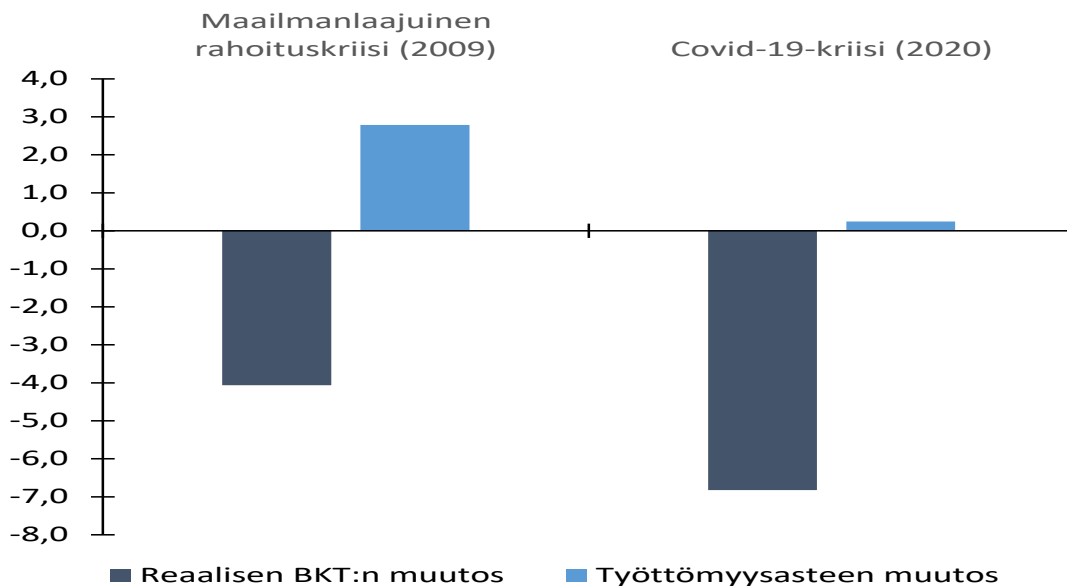
Tässä luvussa päivitetään ensimmäisessä SURE-välineestä puolivuositain laadittavassa kertomuksessa esitetty analyysi SURE-välineen vaikutuksista työllisyyteen ja julkiseen talouteen.

3.1 Arvio SURE-välineen vaikutuksesta työttömyyteen

Tässä luvussa esitetään päivitetty arvio SURE-välineen vaikutuksista työttömyyteen apua saavissa jäsenvaltioissa. SURE-välineen tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita turvaamaan työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien työllisyyttä covid-19-pandemian aikana ja siten turvata työtulot ja helpottaa nopeaa elpymistä, kun pandemia laantuu. Tässä arviossa tarkastellaan tuotannon ja työttömyyden suhdetta pandemian alusta alkaen. Tulokset tarjoavat tietoja, mutta lukuja on tulkittava varovaisesti menetelmään liittyvistä syistä. Ensinnäkin on vaikea luoda vaihtoehtoista skenaariota työmarkkinakehityksestä ilman SURE-välinettä. Toiseksi tuotannon ja työllisyyden suhteeseen vaikuttavat monet eri tekijät, myös SURE. Muut tekijät liittyvät siihen, että ihmiset eivät ole pystyneet etsimään aktiivisesti työtä tai siihen ei ole ollut intoa, koska taloutta on laajasti suljettu.

Covid-19-kriisin ensimmäisenä vuotena työttömyysaste nousi apua saavissa jäsenvaltioissa selvästi lievemmin kuin maailmanlaajuisen finanssikriisin aikana, vaikka BKT supistui jyrkemmin. Reaalinen BKT supistui 6,8 prosenttia maissa, jotka hyötyivät SURE-välineen rahoituksesta covid-19-kriisin ensimmäisenä vuonna 2020 (ks. kaavio 9). Supistus on suurempi kuin 4,1 prosenttia maailmanlaajuisen finanssikriisin aikana vuonna 2009. Samaan aikaan työttömyysaste kasvoi vain 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2020, kun se vuonna 2009 kasvoi 2,8 prosenttiyksikköä.

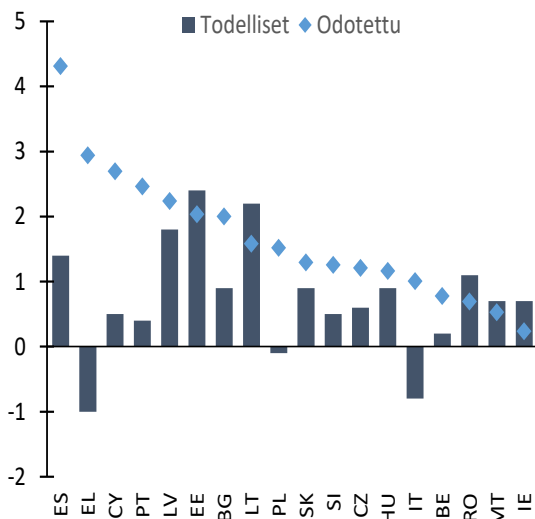
Kaavio 9: Reaalisen BKT:n ja työttömyyden muutokset apua saavissa jäsenvaltioissa

Huom. Kaaviossa esitetään BKT:n vuotuinen kasvu ja SURE-välineestä apua saavien jäsenvaltioiden työttömyysasteen muutos painotettuna niiden osuudella nimellisestä BKT:stä. Lähde: Eurostat, Ameco.

Työttömyyden kasvun hillitseminen vuonna 2020 tukee kasvun parantumista vuonna 2021. Kun vuosia 2020–2021 tarkastellaan yhdessä komission kevään 2021 ennusteen perusteella, tilanne on sama kuin kaaviossa 9 esitetään: SURE-välineen apua saavien jäsenvaltioiden työttömyysasteen ennustetaan nousevan paljon hitaammin (+0,6 prosenttiyksikköä vuonna 2021 vuoteen 2019 verrattuna) kuin maailmanlaajuisen finanssikriisin aikana (+2,0 prosenttiyksikköä vuonna 2009 edeltävään vuoteen verrattuna). On kuitenkin yksi merkittävä ero: vuotta 2021 koskevan talouden vahvan elpymisennusteen vuoksi BKT:n keskimääräinen supistuma kahden vuoden aikana on pienempi (–1,1 %) kuin maailmanlaajuisen finanssikriisin aikana (–1,5 %). Tämä viittaa siihen, että käytettävissä olevan työvoiman pitäminen yhteydessä yrityksiin työajan lyhentämisyhteistyöjärjestelyiden ja vastaavien toimenpiteiden avulla on myös edistänyt yleisesti nopeaa elpymistä.

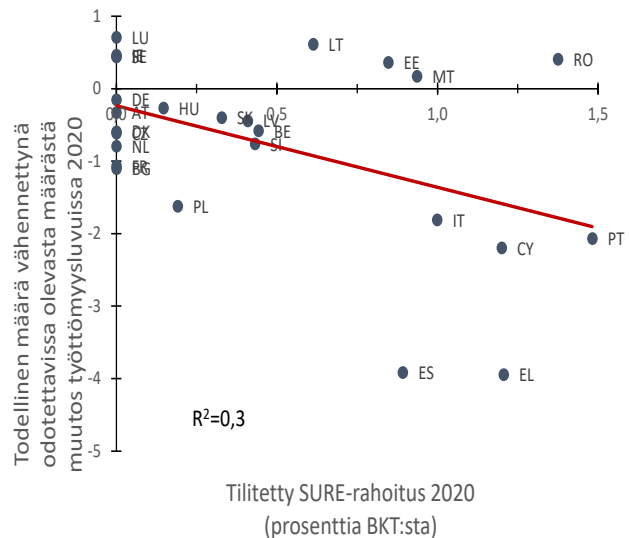
Kaavio 10: Työttömyysasteen odotetut ja toteutuneet muutokset SURE-välineestä apua saaneissa jäsenvaltioissa vuonna 2020

Huom. y-akseli: Odotettu työttömyysasteen muutos vastaa ennustetta, joka perustuu maakohtaiseen regressiomalliin ajanjaksolla 1999–2019. Analyysissä on käytetty Okunin lakiin perustuvaa lähestymistapaa, jossa selitettävänä muuttujana on työttömyysasteen muutos ja selittävänä muuttujana reaalisen BKT:n kasvuvauhti. Lisätietoja menetelmästä on euroalueen neljännesvuosikatsauksessa, Euroopan komissio (2021), *Quarterly Report on the Euro Area*, III jakso, osa 20, nro 2.

Lähde: Ameco-tietokanta ja omat laskelmat.

Kaavio 11: Työttömyysasteen muutoksen ja SURE-välineen tilitetyn taloudellisen avun suhde vuonna 2020

Huom. y-akseli: Työttömyysasteen odotettu muutos on peräisin maakohtaisesta regressiomallista, jota selitetään kaavio 10 huomautuksessa.

Lähde: Ameco-tietokanta ja omat laskelmat.

Työttömyys kasvoi vuonna 2020 huomattavasti odotettua vähemmän apua saavissa jäsenvaltioissa. Kun otetaan huomioon BKT:n supistuminen vuonna 2020, työttömyysasteen odotettiin kasvavan merkittävästi, mutta näin ei tapahtunut. Covid-19-kriisin vuoksi vuonna 2020 toteutetut nopeat ja mittavat politiikkatoimet lievensivät tuotannon supistumisen vaikutusta

työttömyyteen verrattuna siihen, mitä työttömyyden oletettiin aiheuttavan BKT:lle aiempien kokemusten mukaisesti (ks. kaavio 10)³³. Työttömyysasteen kasvu oli useimmissa maissa odotettua vähäisempää.³⁴ Nämä havainnot vahvistavat aiemmat tulokset, jotka esitettiin ensimmäisessä SURE-välineestä puolivuositain laadittavassa kertomuksessa³⁵.

Hyväksytyt tukitoimenpiteet, mukaan lukien SURE-väline, suojasivat tehokkaasti 1½ miljoonaa ihmistä työttömyydeltä vuonna 2020. Työttömyyden odotettua vähäisempi kasvu johtuu osittain työajan lyhentämistäjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden laajamittaisesta käytöstä erityisesti SURE-välineestä tukea saavissa jäsenvaltioissa. Maakohtaisella tasolla pantiin merkille, että mitä enemmän SURE-välineen tukea saatiin vuonna 2020, sitä vähemmän työttömyys kasvoi (kaavio 11). Näiden työmarkkinatoimenpiteiden sekä muiden pandemiaa koskevien politiikkatoimien arvioidaan alentaneen työttömyysastetta SURE-välineestä apua saavissa jäsenvaltioissa noin 1 prosenttiyksikön verran odotettuun työttömyyden kasvuun verrattuna. Tämä vastaa noin 1½:ta miljoonaa ihmistä, jotka eivät joutuneet työttömiksi covid-19-pandemian aikana.³⁶

SURE-välineen ensimmäisessä puolivuotiskertomuksessa käsitellään yksityiskohtaisesti, miten SURE-välineellä on lievennetty työttömyyden kasvua. Tällaisiin tekijöihin sisältyvät yleisen luottamuksen vahvistuminen koko EU:ssa, tuki työajan lyhentämistäjärjestelyjen käytölle ja niiden käyttöön kannustaminen sekä se, että jäsenvaltiot ovat pystyneet käyttämään työllisyyden tukemiseen ja muuhun pandemiaan liittyvään toimintapolitiikkaan enemmän rahaa. Ensimmäisessä kertomuksessa esitetyt tutkimustiedot osoittivat, että SURE vaikutti apua saavien jäsenvaltioiden enemmistön päätökseen ottaa käyttöön uusi työajan lyhentämistäjärjestely tai muuttaa olemassa olevaa järjestelyä ja että se antoi joillekin jäsenvaltioille mahdollisuuden toimia kunnianhimoisemmin työajan lyhentämistäjärjestelyjen kaltaisissa toimenpiteissä. SURE edisti myös sitä, että jäsenvaltiot lisäsivät työllisyyden säilyttämistä koskevien järjestelmiensä anteliaisuutta tai pituutta, koska se vahvisti jäsenvaltioiden luottamusta siihen, että ne voivat ottaa enemmän lainaa ja käyttää enemmän varoja. Ne pystyivät myös alhaisemmasta luottoluokituksestaan huolimatta nauttimaan EU:n saamista korkosäästöistä.

3.2 Suorat taloudelliset vaikutukset: arvioidut korkosäästöt

³³ Talouskasvun muutosten reagoitua työttömyyteen kutsutaan taloustieteellisessä kirjallisuudessa usein Okunin laiksi. Okunin laki on pikemminkin empiirinen nyrkkisääntö kuin teoriaan perustuva suhde. Sen mukaan tuotannon kasvun hidastuminen 2–3 prosentilla merkitsee työttömyysasteen kasvua yhdellä prosenttiyksiköllä (ks. Okun, A.M., ”Potential GNP: Its measurement and significance”, Proceedings of the Business and Economic Statistics Section, American Statistical Association, 1962).

³⁴ Italiassa, Kreikassa ja Puolassa työttömyysaste jopa laski vuonna 2020.

³⁵ Keskeiset havainnot pätevät myös, kun työttömyysasteen muutos korvataan työllisyysasteen muutoksella (työikäisen väestön työllisyys). Tämä erittely on keino korjata työvoimassa esiintyvää muutosta, joka vaikuttaa työttömyysindikaattoreihin. Lisätietoja on euroalueen neljännesvuosikatsauksessa, Euroopan komissio (2021), *Quarterly Report on the Euro Area*, III jakso, osa 20, nro 2.

³⁶ Päätelmä perustuu kaaviossa 11 esitettyyn regressiomalliin. Siinä oletetaan, että tosiasiallinen ja odotettu työvoima on sama.

Jäsenvaltioiden arvioidaan säästäneen korkomenoissa yhteensä 8,2 miljardia euroa saatuaan SURE-välineestä taloudellista apua. Tämä määrä perustuu SURE-välineen seitsemään ensimmäiseen liikkeeseenlaskuun aina 25. toukokuuta 2021 toteutettuun tilitykseen saakka, joka oli viimeinen tilitys ennen raportointipäivää. Arvioidut korkosäästöt todennäköisesti kasvavat viimeisten tilitysten myötä.³⁷ Säästöt syntyivät, koska SURE-lainat tarjosivat jäsenvaltioille matalamman korkotason kuin jos ne olisivat itse laskeneet liikkeeseen valtionvelkaa. Tämä on EU:n AAA-luokituksen ja näiden joukkolainojen likviditeetin ansiota. Taulukossa 4 esitetään korkosäästöjen jakautuminen jäsenvaltioittain.³⁸

Taulukko 4: Korkosäästö jäsenvaltioittain

Jäsenvaltio	Lainamäärä (mrd. euroa)	Keskimääräinen korkoero	Keskimääräinen maturiteetti	Korkosäästö (mrd. euroa)	Korkosäästö (% lainamäärästä)
Belgia	8,2	0,06	14,7	0,14	1,7
Kypros	0,6	0,62	14,7	0,06	9,5
Kreikka	5,3	0,73	14,6	0,51	9,8
Espanja	21,3	0,44	14,7	1,59	7,4
Kroatia	1,0	1,11	14,3	0,16	15,3
Unkari*	0,5	1,28	14,7	0,09	18,0
Italia	27,4	0,96	14,8	3,76	13,7
Liettua	1,0	0,04	14,7	0,00	0,5
Latvia	0,3	0,10	14,6	0,00	1,5
Malta	0,4	0,56	14,6	0,04	8,4
Puola	8,2	0,35	13,0	0,42	5,0
Portugali	5,4	0,47	14,7	0,38	7,1
Romania	3,0	2,27	14,6	0,85	28,4
Slovenia	1,1	0,23	14,8	0,05	4,3
Slovakia	0,6	0,09	14,9	0,01	1,3
Bulgaria	0,5	0,37	15,0	0,03	6,7
Irlanti	2,5	0,11	14,7	0,05	2,1
Tšekki	2,0	0,23	10,1	0,04	1,9
Viro**	0,2	0,0	15,2	0,00	0,0
Yhteensä	89,6	0,63	14,5	8,18	9,1

Huom. Korkosäästöt lasketaan kunkin joukkolainan osalta erikseen, ja ne lasketaan yhteen liikkeeseenlaskupäivän ja maturiteetin mukaan.

* Unkari on laskenut liikkeeseen vain kaksi, 10 vuoden ja 30 vuoden, euromääräistä joukkolainaa vuodesta 2020 lähtien, molemmat marraskuussa 2020. Näiden kahden joukkolainan avulla kansallisen valuutan ja euron tuottokäyrän välinen ero ekstrapoloitiin muille maturiteeteille ja muille liikkeeseenlaskupäiville.

³⁷ Näissä arvioissa ei oteta huomioon mahdollisia lisävaikutuksia, joita uusilla kriisitilanteen välineillä, SURE mukaan luettuna, on saattanut olla talouden toimijoiden luottamukseen ja jäsenvaltioiden valtionlainojen korkoeroihin.

³⁸ Yksityiskohtaisempia tietoja menetelmistä on euroalueen neljännesvuosikatsauksessa (Quarterly Report on the Euro Area, III jakso, osa 20, nro 2, 2021).

*** Viro on laskenut liikkeeseen vain yhden liikkeessä olevan 10 vuoden joukkolainan. Muista maturiteeteista ei ollut saatavilla tietoja. EU:n SURE-välineen sosiaalivaikutteisten joukkolainojen eron odotetaan olevan lähellä nolaa näihin muihin maturiteetteihin nähden.*

IV. SURE-ASETUKSEN SOVELTAMISEEN OIKEUTTAVIEN POIKKEUKSELLISTEN TAPAHTUMIEN JATKUMINEN

Tässä luvussa raportoidaan SURE-asetuksen soveltamiseen oikeuttavien poikkeuksellisten tapahtumien jatkumisesta, kuten SURE-asetuksessa edellytetään³⁹.

Pandemian kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta, sillä tapaukset lisääntyivät jäsenvaltioissa kesän aikana. Erityisesti SARS-CoV-2-koronaviruksen deltamuunnos leviää nopeasti, ja rokotuskampanjoiden edistyminen on hidastunut joissakin maissa. Jotkin jäsenvaltiot ovat tiukentaneet jonkin verran toimenpiteitä tartuntojen ja rokotusten välisen kilpajuoksun jatkuessa. Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) mukaan 5. syyskuuta 2021 alkaen EU:n yleiselle epidemiologiselle tilanteelle oli tyypillistä, että ilmoitettujen tapausten määrä oli suuri ja väheni hitaasti ja että kuolleisuus oli vähäistä mutta hitaassa kasvussa. Tapauksia on eniten 15–24-vuotiaiden keskuudessa, mutta määrä on edelleen vähentynyt. Alle 15-vuotiaiden lasten tapaukset kuitenkin lisääntyvät. Useissa maissa on pantu merkille, että vanhempien ikäryhmien tapaukset ja sairaalahoitoa vaativat tapaukset ovat lisääntyneet ja kuolleisuusluvut ovat nousseet.⁴⁰ Samalla joidenkin EU:n ulkopuolisten maiden, joissa rokotusaste on korkea (esimerkiksi Israel ja Islanti), kokemukset ovat nostaneet esiin tärkeitä kysymyksiä maailmanlaajuisesta rokotustyöstä ja näkymistä covid-19-pandemian hillitsemiseksi.

Talouden elpyminen on päässyt vauhtiin, ja tällä hetkellä Euroopan talouden lähitulevaisuuden näkymät ovat kirkkaammat kuin keväällä 2021. Komission kesän 2021 ennusteessa EU:n BKT:n ennustettiin kasvavan 4,8 prosenttia vuonna 2021 ja 4,5 prosenttia vuonna 2022. Vaikka taloudellisen toiminnan odotettiin vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä palaavan kriisiä edeltäneelle tasolle (vuoden 2019 viimeinen neljännes), se pysyy noin prosentin verran alhaisempana kuin jos pandemiaa ei olisi tapahtunut, ja elpymisvauhdin odotetaan vaihtelevan eri jäsenvaltioissa. Viimeisimmät tiedot osoittavat, että vuoden 2021 toisella neljänneksellä reaalin BKT kasvoi EU:ssa voimakkaasti, 1,9 prosenttia, mikä ylitti odotukset. Vaikka kasvuvauhti heikkenee hieman ja hintapaineet jatkuvat, viimeaikaiset kyselytiedot

³⁹ SURE-asetuksen 14 artiklan 1 kohta. SURE-asetuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti tukivälineen käytettävyyssäilytysaika, jonka kuluessa voidaan hyväksyä neuvoston täytäntöönpanopäätös, päättyy 31. joulukuuta 2022. Tämän päivämäärän jälkeen neuvosto voi pidentää tukivälineen käytettävyyssäilytysaikaa aina kuudella kuukaudella kerrallaan (jos varoja on vielä käytettävissä) 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

⁴⁰ Ks. Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen viikoittainen seurantaraportti (viikko 35), <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/surveillance/weekly-surveillance-report>

(elokuun ostopääällikköindeksit) eivät anna juurikaan näyttöä siitä, että deltamuunnoksen leviäminen ja jatkuvat toimitusongelmat estäisivät elpymisen.

Talousnäkyymiin liittyvä epävarmuus on edelleen suuri, vaikka riskit ovat suurelta osin tasapainossa. Virusmuunnosten syntyminen ja leviäminen on selvä riski. Poliittisten tukitoimien ennenaikainen lopettaminen voi vaikuttaa elpymiseen samoin kuin epätasainen elpyminen, joka haittaa politiikan koordinoitua jäsenvaltioissa. Muiden kehittyneiden talouksien odotettua nopeampi elpyminen saattaa kuitenkin parantaa näkymiä.

Työmarkkinoiden elpyminen on todennäköisesti jäänyt jälkeen tuotannon elpymisestä, mikä on tavanomaista. Työllisyysindikaattorit ovat parantuneet, mutta kriisin aikana työmarkkinoilla syntyneet heikkoudet ovat edelleen merkittäviä. Työntekijöiden määrä EU:ssa oli tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1,7 prosenttia vuoden 2019 viimeisen neljänneksen tasoa alempana. Alat, joilla ihmisten välillä on paljon lähikontakteja, kärsivät eniten pandemiasta ja niiden toipuminen kestää todennäköisesti pisimpään. Komission kevään 2021 ennusteen mukaan työttömyysaste pysyisi 7 prosentissa vuonna 2022, kun se vuonna 2019 oli 6,7 prosenttia, mikäli poliittisia tukitoimia ei lopeteta ennenaikaisesti.

Elpyminen edellyttää, että finanssipolitiikassa siirrytään väliaikaisesta hätäavusta, kuten SURE-välineestä, kohdennetumpiin elvytystoimiin. Keväällä 2021 annetuissa komission finanssipoliittisissa suosituksissa suositeltiin, että jäsenvaltiot jatkaisivat elpymisen tukemista vuonna 2022 erityisesti käyttämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä investointien ja uudistusten edistämiseksi. Tähän sisältyisi aktiivista työvoimapolitiikkaa, kuten työhönottoon liittyviä kannustimia ja yrittäjyyden tukemista, täydennys- ja uudelleen koulutusmahdollisuuksia sekä työvoimapolitiikan tarjoaman tuen tehostamista, kuten EASE:n suosituksessa suositellaan.

Koska SURE-väline on käytettävissä koko vuoden 2022 ajan, sitä voidaan edelleen käyttää covid-19-pandemian aiheuttamien vakavien taloudellisten häiriöiden torjuntaan. SURE-välineestä on edelleen käytettävissä lähes kuusi miljardia euroa, mikä on enemmän kuin täydentävä tuki, jota kuusi jäsenvaltiota pyysivät vuoden 2021 alussa.

V. EU:N SURE-VÄLINEEN SOSIAALIVAIKUTTEISTEN JOUKKOLAINOJEN KEHYKSEN MUKAISET RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tämä kertomus on laajempi kuin SURE-asetuksessa veloitetaan, ja se täyttää myös EU:n SURE-välineen sosiaalivaikutteisten joukkolainojen kehyksen⁴¹ mukaisen raportointivelvollisuuden. Viimeksi mainittu raportointivelvollisuus edellyttää raportointia SURE-välineen avulla kerättyjen varojen kohdentamisesta, menolajeista ja SURE-välineen vaikutuksesta. Tässä kertomuksessa on annettu ensimmäiseen puolivuotiskertomukseen

⁴¹ EU:n SURE-välineen sosiaalivaikutteisten joukkolainojen kehyksessä määritellään standardi, joka antaa sijoittajille vakuudet siitä, että tässä kehyksessä liikkeeseen lasketut EU:n joukkolainat liittyvät hankkeisiin, joilla on todellinen sosiaalinen tarkoitus. Kehys on näin ollen ICMA:n julkaisemien sosiaalivaikutteisten joukkolainojen periaatteiden mukainen.

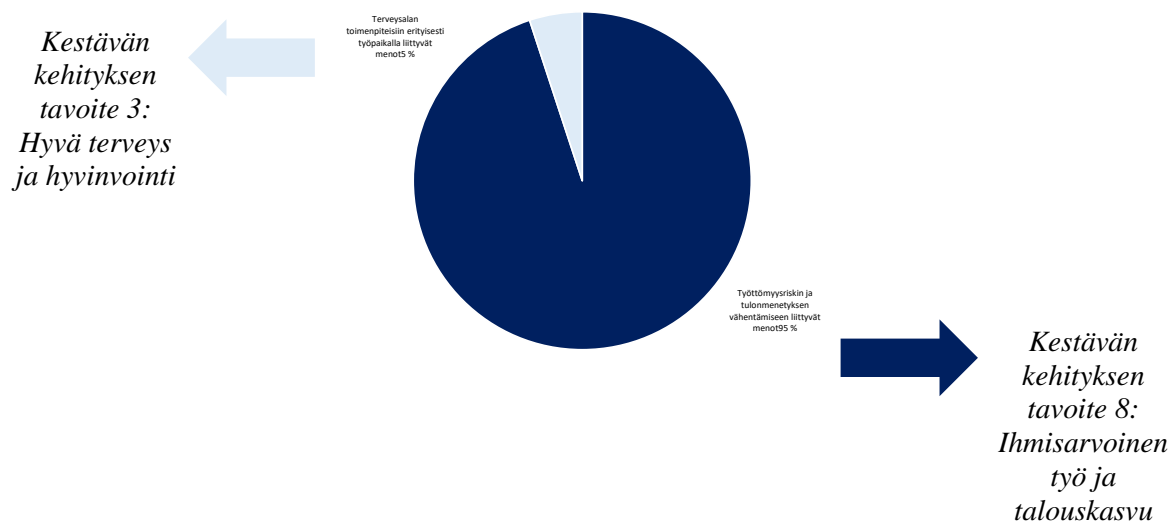
verrattuna enemmän sijoittajille merkityksellistä tietoa esimerkiksi erityisistä menestystarinoista (ks. laatikko 1) sekä välineestä hyötyvistä työntekijäryhmistä ja yrityksistä.

SURE-tukivälineellä kerättävien varojen kohdentaminen jäsenvaltioittain esitetään 1.1 kohdassa ja tukikelpoisten sosiaalimenojen tyypeittäin 2.2 kohdassa. 95 prosenttia myönnetystä 94 miljardista eurosta on tilitetty jäsenvaltioille elokuussa 2021, ja 90 prosenttia tästä määrästä on jo käytetty. Uusi erittely menoista annetaan työajan lyhentämisenjärjestelyn ja vastaavien toimenpiteiden mukaan jaoteltuna.

SURE-välineestä tuetut julkiset menot ovat YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisia. Tärkeimpiä ovat kestävän kehityksen tavoite 3 (hyvä terveys ja hyvinvointi) ja kestävän kehityksen tavoite 8 (ihmisarvoinen työ ja talouskasvu). Kaaviossa 12 esitetään erittely SURE-välineestä tuetuista julkisista menoista tukikelpoisten sosiaalimenojen mukaan jaoteltuna, kuten sosiaalivaikutteisten joukkolainojen kehityksessä esitetään: työttömyys- ja tulonmenetyksriskin vähentämiseen käytetään 95 prosenttia ja terveyteen liittyviin toimenpiteisiin 5 prosenttia. Nämä luokat liittyvät läheisesti kestävän kehityksen tavoitteisiin 3 ja 8, kuten kaaviossa 12 esitetään.

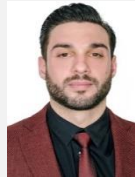
SURE-välineen vaikutuksesta raportoidaan 2.3 ja 3.1 kohdassa. SURE-välineestä vuonna 2020 tuettujen henkilöiden ja yritysten arvioitu määrä on kasvanut ensimmäisen SURE-välineestä koskevan kertomuksen jälkeen jäsenvaltioiden päivitetyn ja paremman raportoinnin vuoksi. SURE auttoi turvaamaan lähes 1½ miljoonaa työpaikkaa, jotka saatiin pelastettua vuonna 2020, kuten 3.1 kohdassa esitetään. Jäsenvaltiot ovat myös säästäneet noin 8,2 miljardia euroa korkomenoissa.

Kaavio 12: Sosiaalivaikutteiset joukkolainat ja kestävän kehityksen tavoitteiden kartoitus

Laatikko 1: SURE-menestystarinoita⁴²

SURE-välineestä tuettuihin työajan lyhentämisyjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin liittyvät kansalliset menot ovat auttaneet pieniä yrityksiä ja yrittäjiä kaikkialla EU:ssa. Tässä laatikossa esitetään kaksi menestystarinaa.

Kreikka

Dimitris Kapothanasis omistaa kuntosalin Peramassa Ateenan lähellä. Hänelle ja monelle muulle kuntoilualalla työskentelevälle koronaviruskriisi on ollut erittäin vaikeaa aikaa. Kuntosalit on suljettu virusten leviämisaaran vuoksi, joten omistajat, henkilöstö ja henkilökohtaiset ohjaajat ovat jääneet tilapäisesti työttömiksi.

”Kreikassa kuntoiluala on yksi niistä aloista, joihin on kohdistunut valtavia taloudellisia vaikutuksia, sillä omistajat eivät ole saaneet tuloja helmikuun 2020 jälkeen.”

SURE-välineestä tuettujen kansallisten hätätoimenpiteiden ansiosta kuntosalien työntekijät ovat saaneet erityiskorvauksia ja heidän sosiaaliturvamaksunsa maksettiin koko siltä ajalta, jonka he joutuivat olemaan poissa työstä. Samaan aikaan omistajat, kuten Dimitris ja esimerkiksi Megaran kaupungissa toimiva Kleanthis Varelas ja Ateenassa toimiva Giorgos Ksiros, ovat saaneet vapautuksen vuokra-, vero- ja vakuutusmaksuista sekä lainavelvoitteista.

EU:n taloudellinen tuki on auttanut monia kreikkalaisia kuntosaleja selviytymään kriisistä, ja Dimitriksen tilanne on nyt valoisampi. Myös Kreikan kuntosaliyhdistyksen pääsihteeri Doros Kleovoulou on tyytyväinen SURE-välineeseen. Hänen mielestään monet ovat ottaneet sen hyvin vastaan näinä vaikeina aikoina.

”Useat tukitoimenpiteet auttoivat kuntoilualaa selviytymään. Kriisi on vaikuttanut ja vaikuttaa siihen edelleen vakavasti. Mielestämme EU vastasi täysin haasteeseen.”

Italia

Bruno Gili on Torinossa sijaitsevan yrityksen Termomacchinein johtaja. Yritys on erikoistunut sähkömagneettisella induktiolla (prosessi, jossa sähkövirtaa tuotetaan magneettikentällä) erikoistuneiden lämmitysjärjestelmien suunnitteluun, rakentamiseen ja myyntiin.

Vuonna 1976 perheyriksenä perustettu Termomacchine ei ollut koskaan ennen tarvinnut valtion tukea toimintansa jatkamiseen. Koronaviruskriisi kuitenkin muutti kaiken.

”Pandemian vuoksi tilausten määrä romahti. Suuret tilaukset jäädettiin maaliskuussa 2020.”

Yritys on saanut julkista tukea työntekijöiden palkkojen maksamiseen, vaikka työtä tehdään edelleen vain noin 40 prosenttia normaalikapasiteetista. Brunolle on selvää, että EU:n tuki on ollut korvaamatonta kriisin aikana.

”Olemme vakuuttuneita siitä, että ilman tällaista apua valtio ei olisi voinut tukea yrityksiä ja työntekijöitä tällä tavalla.”

⁴² Lisää SURE-menestystarinoita on saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe/recovery-coronavirus-success-stories/jobs-and-economy/shoring-up-economy-across-EU_en

LIITE

Liite 1: Tarkempia tietoja kansallisista toimenpiteistä

Taulukko A1: Työajan lyhentämistäjärjestelyt tai palkkatukien kehitys SURE-tukea saavissa maissa.

Maa	Tyyppi	Meneillään/ei	Päätymispäivä (suunniteltu)	+/-/= anteliaisuus
Belgia	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	30. syyskuuta 2021	=
Bulgaria	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	31. heinäkuuta 2021	-
Kroatia	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	31. joulukuuta 2021	-
Kypros	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	Lokakuu 2021	+
Tšekki	Lyhentämistäjärjestely	Päättynyt	Kesäkuu 2021 (pääasiallinen järjestely) / lokakuu 2021 (karanteenissa olevia työntekijöitä koskevat säännökset). Lisäksi on säädetty uudesta pysyvästä lyhennettyä työaika koskevasta järjestelystä, joka voidaan ottaa käyttöön poikkeustilanteissa.	+
Viro	Lyhentämistäjärjestely	Päättynyt	Toukokuu 2021	-
Kreikka	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	31. syyskuuta 2021	-
Irlanti	Palkkatuki	Meneillään ⁴³	31. joulukuuta 2021	+
Italia	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	1. heinäkuuta 2021 (tavanomainen järjestely) / 31. joulukuuta 2021 (yritykset, jotka eivät täytä tavanomaisen järjestelyn vaatimuksia tai jotka ovat käyttäneet kaikki oikeutensa)	-
Latvia	Lyhentämistäjärjestely	Päättynyt	Kesäkuu 2021	+
Liettua	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	31. elokuuta 2021	+
Malta	Palkkatuki	Meneillään	31. joulukuuta 2021	-
Puola	Lyhentämistäjärjestely	Päättynyt	30. kesäkuuta 2021	+
Portugali	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	Sen kuukauden loppuun saakka, jona lainsäädännöllisellä tai hallinnollisella päätöksellä käyttöön otetut toimenpiteet taloudellisen toiminnan rajoittamiseksi covid-19-pandemian vuoksi ovat voimassa	+
Romania	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	Kolme kuukautta hätätilan päättymisen jälkeen (hätätilaa voidaan jatkaa joka kuukausi, ja se kestää tällä hetkellä 12. syyskuuta 2021 saakka)	=
Slovakia	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	Joulukuu 2021	+
Slovenia	Lyhentämistäjärjestely	Meneillään	30. syyskuuta 2021	=

⁴³ Irlannin palkkatukijärjestelmä on jatkunut 1. päivästä syyskuuta 2020 lähtien, joskin sen reunaehdot ovat erilaiset kuin SURE-välineestä tuetussa järjestelyssä.

	ly			
Espanja	Lyhentämijärjestely	Meneillään	30. syyskuuta 2021	+

Huom. Työajan lyhentämijärjestelyn anteliaisuutta arvioidaan nimellismääräisenä tulotuen kattavuuteen ja tasoon tehtyjen oikeudellisten muutosten perusteella.

Liite 2: Lisätietoja SURE-anneista ja tilityksistä

Taulukko A2: Keskeiset tilastot EU:n SURE-lainanotosta (euroina)

	SURE #5	SURE #6		SURE #7	
Erä	15-vuotinen	5-vuotinen	25-vuotinen	8-vuotinen	25-vuotinen
Joukkolainan suuruus	9 mrd.	8 mrd.	5 mrd.	8,137 mrd.	6 mrd.
Tuotto	0,228 %	-0,488 %	0,476 %	0,019 %	0,757 %
Korkoero	MS - 4 peruspistettä	MS - 14 peruspistettä	MS + 1 peruspiste	MS - 2 peruspistettä	MS + 17 peruspistettä
Korkoero suhteessa bundiin (peruspistettä)	33,4	20	34,4	31,5	40,6
Korkoero suhteessa OAT:iin (peruspistettä)	-2,6	3,1	-11	-1,2	-21
Ero markkinakorkotasoon	2	+ 1,5 peruspistettä	+ 1,5 peruspistettä	+ 2 peruspistettä	+ 2,5 peruspistettä
Sijoittajien kokonaiskysyntä	86 mrd.	46,5 mrd.	40 mrd.	51,2 mrd.	37,5 mrd.

Huom. Tilasto koskee komission lainanottoa unionin lukuun. Ero markkinakorkotasoon tarkoittaa uusien joukkolainojen liikkeeseenlaskun yhteydessä sijoittajille maksettavaa preemiota, joka ylittää vastaavien joukkolainojen marginaalin jälkimarkkinoilla.

Taulukko A3: SURE-välineestä jäsenvaltioille tilitetyt maksut (miljardia euroa)

Maa	Lainamäärä yhteensä	1. EU:n SURE-liikkeeseenlasku			2. SURE-liikkeeseenlasku			3. SURE-liikkeeseenlasku	4. SURE-liikkeeseenlasku			5. SURE-liikkeeseenlasku	6. SURE-liikkeeseenlasku			7. SURE-liikkeeseenlasku			Tilitykset yhteensä	% haetusta kokonaismäärästä	Maturetti keskimäärin		
		u Anti: 20.10.2020 Tilitys: 27.10.2020			u Anti: 10.11.2020 Tilitys: 17.11.2020			u Anti: 24.11.2020 Tilitys: 1.12.2020	u Anti: 26.1.2021 Tilitys: 2.2.2021			u Liikkeeseenlasku: u: 9.3.2021 Tilitys: 16.3.2021	u Liikkeeseenlasku: u: 23.3.2021 Tilitys: 30.3.2021			u Liikkeeseenlasku: u: 18.5.2021 Tilitys: 25.5.2021							
		10 v	20 v	Yhteensä	5 v	30 v	Yhteensä	15 v	7 v	30 v	Yhteensä	15 v	5 v	25 v	Yhteensä	8 v	25,6 v	Yhteensä					
Belgia	8,2							2,0	1,3	0,7	2,0				1,3	0,9	2,2	1,1	0,9	2,0	8,2	100,0 %	14,7
Bulgaria	0,5																	0,3	0,2	0,5	0,5	100,0 %	15,0
Kroatia	1,0				0,3	0,2	0,5														1,0	100,0 %	14,3
Kypros	0,6				0,2	0,1	0,3		0,2	0,1	0,2							0,1	0,0	0,1	0,6	100,0 %	14,7
Tšekki	2,0														1,0		1,0				2,0	100,0 %	10,1
Viro	0,2																	0,1	0,1	0,2	0,2	100,0 %	15,0
Kreikka	5,3				1,0	1,0	2,0		0,7		0,7							1,6	0,9	2,5	5,3	100,0 %	14,5
Unkari	0,5							0,2	0,2	0,1	0,3										0,5	100,0 %	14,7
Irlanti	2,5														1,3	1,2	2,5				2,5	100,0 %	14,7
Italia	27,4	5,5	4,5	10,0	3,1	3,4	6,5		4,5		4,5	3,9	0,7	1,2	1,9			0,8	0,8	27,4	100,0 %	14,8	
Latvia	0,3				0,1	0,0	0,1		0,0	0,0	0,1							0,1	0,0	0,1	0,3	100,0 %	14,6
Liettua	1,0				0,2	0,1	0,3					0,3						0,2	0,2	0,4	1,0	100,0 %	14,7
Malta	0,4				0,1	0,0	0,1					0,1						0,1	0,1	0,2	0,4	100,0 %	14,6
Puola	11,2	1,0	0,0	1,0					2,6	1,7	4,3				1,4		1,4	1,1	0,5	1,6	8,2	73,3 %	13,0
Portugali	5,9							3,0										1,5	0,9	2,4	5,4	91,2 %	14,6
Romania	4,1							3,0													3,0	73,2 %	14,6
Slovakia	0,6							0,3				0,3									0,6	100,0 %	14,9
Slovenia	1,1				0,2	0,0	0,2		0,5	0,4	0,9										1,1	100,0 %	14,8
Espanja	21,3	3,5	2,5	6,0	2,9	1,2	4,0			1,0	1,0	2,9	2,4	1,7	4,1	1,9	1,4	3,4	21,3	100,0 %	14,7		
Yhteensä	94,3	10,0	7,0	17,0	8,0	6,0	14,0	8,5	10,0	4,0	14,0	9,0	8,0	5,0	13,0	8,1	6,0	14,1	89,6	95,1 %	14,5		